

การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนหนองกุงพิทยาคม อำเภอหนองกุง จังหวัดบุรีรัมย์

USING CREATIVE DRAMA ACTIVITIES TO REDUCE AGGRESSIVE
BEHAVIOE OF MATHAYOMSUKSA 3 STUDENT

รัศมี หลอมประโคน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2566

การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์

ปฏิญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

USING CREATIVE DRAMA ACTIVITIES TO REDUCE AGGRESSIVE
BEHAVIOUR OF MATHAYOMSUKSA 3 STUDENT
AT NONGKIPITTAYAKHOM SCHOOL, NONGKI DISTRICT, BURIRAM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Art Education)

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

2023

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์

ของ

รัศมี หลอมประโคน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรวีน แพทยานนท์)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขสันติ แวงวรรณ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย)

ชื่อเรื่อง	การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้วิจัย	รัศมี หลอมประโคน
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประวัน แพทยานนท์

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนา ศึกษาผลก่อนและหลังและความพึงพอใจในการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 24 คน ได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวจากกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข 2) กิจกรรมละคร 12 กิจกรรม 3) แบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมรายบุคคล ผลวิจัยพบว่า 1. กิจกรรมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์ มีทั้งหมด 12 กิจกรรม (IOC = 0.83) ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวนทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง 2. ผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนหลังจากใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ต่ำกว่าก่อนใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 15.260$, $df = 23$, $p = .000$) โดยมีคะแนนเฉลี่ยของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าว ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 17.58 และ 9.92 คะแนนตามลำดับ (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50 และ 2.65 ตามลำดับ) 3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว มีความพึงพอใจต่อใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.92$, $S = 0.20$) โดยด้านที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถอธิบายพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ได้ ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มองเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นมากขึ้น และด้านผู้ร่วมกิจกรรม เห็นใจผู้อื่นมากขึ้น ($\bar{x} = 5.00$, $S = 0.00$) ส่วนด้านที่นักเรียนพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านผู้ร่วมกิจกรรมกล้าแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในเชิงบวกได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.79$, $S = 0.41$)

คำสำคัญ : ละครสร้างสรรค์, พฤติกรรมก้าวร้าว

Title USING CREATIVE DRAMA ACTIVITIES TO REDUCE AGGRESSIVE
BEHAVIOE OF MATHAYOMSUKSA 3 STUDENT
AT NONGKIPITTAYAKHOM SCHOOL, NONGKI DISTRICT, BURIRAM

Author RATSAMI LOMPRAKHON

Degree MASTER OF EDUCATION

Academic Year 2023

Thesis Advisor Assistant Professor Dr. Porawan Pattayanon

This research aims to develop and to study the before and after results and satisfaction with using creative drama activities to reduce the aggressive behavior of Mathayom Three students at Nong Ki Phitthayakhom School. The sample group consisted of 24 Mathayom Three students, using purposive selection. The tools used in the research were as follows: (1) Aggressive Behavior Scale from the Department of Mental Health, Ministry of Public Health; and (2) 12 drama activities; and an (3) individual behavior score recording form. The research found the following: (1) creative drama activities to reduce the aggressive behavior of Mathayom Three students at Nong Ki Phitthayakhom School, Nong Ki District, Buriram Province. There was a total of 12 activities (IOC = 0.83). The duration of the activities was six weeks, twice a week, for a total of 12 hours; (2). The results of the change in aggressive behavior of students after using creative drama activities were lower than before and statistically significant at .05 ($t = 15.260$, $df = 23$, $p = .000$) with the average score of change in aggressive behavior. Before and after learning management, it was 17.58 and 9.92 points, respectively and standard deviation was equal to 0.50 and 2.65 respectively; and (3) Mathayom Three students who used creative drama activities to reduce aggressive behavior. They were satisfied with using creative drama activities to reduce aggressive behavior. The overall picture was at the highest level ($\bar{x} = 4.92$, $S = 0.20$). The aspect with the most satisfaction was the aspect of activity participants having knowledge, understanding and being able to explain desirable and undesirable behavior. The participants saw more value in themselves and others and sympathize more with others ($\bar{x} = 5.00$, $S = 0.00$). The aspect that students were least satisfied with was the aspect where participants dared to express their opinions and solve problems positively and creatively ($\bar{x} = 4.79$, $S = 0.41$).

Keyword : CREATIVE DRAMA, AGGRESSIVE BEHAVIOR

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีได้ เกิดจากความกรุณาช่วยเหลือเป็นอย่างดีทั้งการให้คำปรึกษา การให้คำแนะนำและให้การสนับสนุน ความใส่ใจอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรวีน แพทยานนท์ ประธานที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ได้กรุณาคอยให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง และให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะการสละเวลาอันมีค่าในการช่วยตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจและซาบซึ้งในความเมตตาที่มีต่อผู้วิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ภัทรนันท์ ไวยะสิน, อาจารย์ ดร. ภัคศพร พิมสาร,นางสาวรัชราภรณ์ แสนท้าว ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและได้กรุณาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำ ในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรณวิไชย คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ ให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่พร้อมสอนผู้วิจัยจนมาถึงจุดนี้ และขอขอบคุณครอบครัว พี่ น้อง เพื่อนทุกคนที่เป็นกัลยาณมิตร คอยให้กำลังใจในยามที่ท้อแท้ พี่น้อง ศิลปะการแสดงศึกษารุ่น 62 ทุกคนที่คอยร่วมทุกข์ร่วมสุขคอยให้ความช่วยเหลือกันมาจนสำเร็จ และที่สำคัญกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกู่พิทยาคมทุกคน ที่ให้ความร่วมมือตลอดการทำกิจกรรม การศึกษาคุณค่าและประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ในปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ยังมีผู้ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวชื่อนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

รัศมี หลอมประโคน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
ความสำคัญของงานวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
สมมุติฐานในการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
กิจกรรมละครสร้างสรรค์	7
พฤติกรรมก้าวร้าว	11
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	17
วิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	25
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	26
ขั้นตอนการวิจัย.....	26
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการตรวจสอบคุณภาพ.....	27
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	27
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	29
ผลการสร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์.....	30
ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลัง ของนักเรียนจากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์.....	50
ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการใช้กิจกรรม ละครสร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว.....	52
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
สรุปผลการวิจัย	54
อภิปรายผล	56
ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก.....	62
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ	63
ภาคผนวก ข แผนกิจกรรมการละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว 12	67
ภาคผนวก ค แบบประเมินความพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการละครสร้างสรรค์เพื่อลด พฤติกรรมก้าวร้าว 12	99

ภาคผนวก ง รูปภาพการจัดกิจกรรมการละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของ
 นักเรียนชั้น ม.3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์..... 102

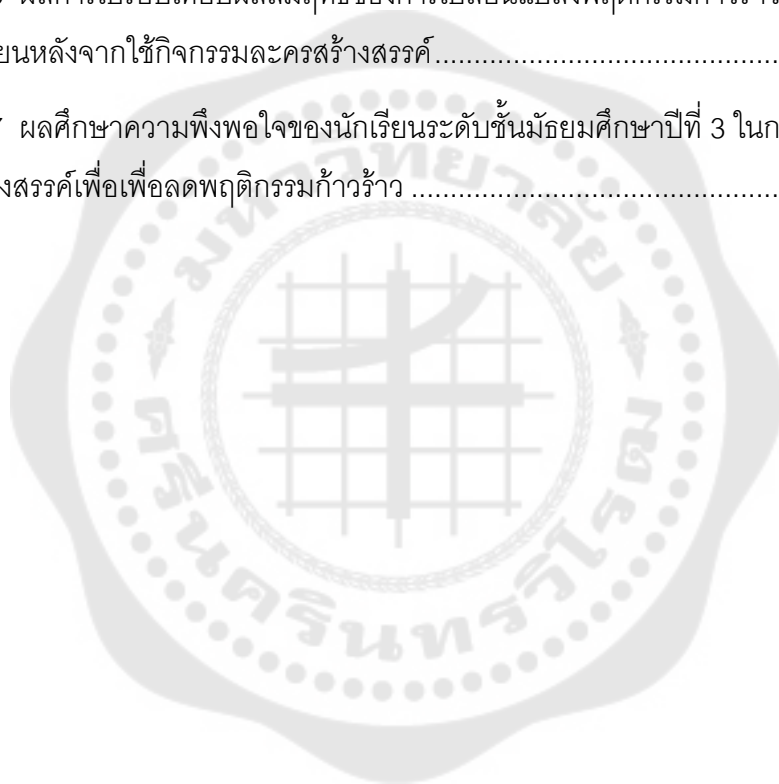
ประวัติผู้เขียน..... 109

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ระดับความก้าวร้าว	13
ตาราง 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 1 เปิดใจ...แชร์ความรู้สึก	31
ตาราง 3 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส	32
ตาราง 4 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 3 บัตรคำปั้นจินตนาการ	34
ตาราง 5 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 4 ครอบคร้วครอบอุ้งด้วยมือของเรา	35
ตาราง 6 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 5 ใจเขา ใจเรา	37
ตาราง 7 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 6 ผู้หรือถอย	38
ตาราง 8 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 7 จังหวะชีวิต	40
ตาราง 9 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 8 จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว	41
ตาราง 10 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 9 พุดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้	43
ตาราง 11 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 10 รักเธอนะ.....	44
ตาราง 12 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 11 คิดก่อนพูด	46

ตาราง 13 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 12 เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่.....	47
ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 1-12.....	49
ตาราง 15 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลัง ของนักเรียน จากใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์.....	50
ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลัง ของนักเรียนหลังจากใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์.....	51
ตาราง 17 ผลศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการใช้กิจกรรม ละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว	52

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ภาพประกอบ 2 แผนภาพการดำเนินงาน	28

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากในสภาพสังคมในปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังเป็นประเทศกำลังพัฒนา สังคมมีการขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง ย่อมทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ซึ่งปัญหาสำคัญอันหนึ่งที่เป็นผลเสียร้ายแรงต่อประเทศชาติก็คือ ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชน ซึ่งหากเยาวชนเติบโตมาในสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีแล้ว ในภายภาคหน้าประเทศชาติจะขาดความมั่นคง เพราะเยาวชนนั่นเองที่จะต้องเป็นผู้ใหญ่และรับผิดชอบประเทศชาติในอนาคต ซึ่งปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวก่อให้เกิดความเสียหายและเป็นอันตรายต่อบุคคล ทำให้เกิดปัญหาสังคมต่อมา และในปัจจุบันยังมีข่าวการทำร้ายร่างกายและเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในระดับความรุนแรงถึงขั้นการสูญเสียชีวิต ทำให้เป็นกระแสนิยมและเป็นตัวอย่างที่ไม่พึงประสงค์ต่อกลุ่มวัยรุ่น เช่น กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาและนักเรียนอาชีวะ โดยเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อและเป็นระยะที่มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จากการพัฒนาการด้านต่าง ๆ หากไม่ได้รับการดูแล แนะนำจากผู้ใหญ่ อาจจะทำให้มีการพัฒนาไปทางด้านลบมากกว่าด้านบวก สามารถเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมในอนาคตได้และจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากนั้น จะเห็นได้ว่ายังมีค่านิยมในเรื่องของวัตถุมากกว่าที่จะพัฒนาในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมในจิตใจ ส่งผลให้สังคมครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นเดียวกัน จึงทำให้ความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่และลูกลดน้อยลง เกิดช่องว่างภายในครอบครัว มีเวลาในการปลูกฝังลดน้อยลงหรือแทบจะไม่มีเลยก็ว่าได้ จึงส่งผลให้เด็กถูกชักจูงไปตามสภาพแวดล้อมและสังคมที่ล่อแหลม ก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมเสี่ยงตามมา ตัวอย่างเช่น ใช้คำพูดไม่สุภาพ ได้เถียง ดุด่า ผู้อื่น พฤติกรรมการทะเลาะวิวาท ใช้กำลังโดยปราศจากเหตุผลซึ่งควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขปัญหาพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างเร่งด่วนด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้โดยง่าย

วัยรุ่น เป็นวัยที่กำลังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ทำให้เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรงที่สุด และมักจะบ่งชี้ได้ถึงพฤติกรรมอาชญากรรมในวัยผู้ใหญ่ได้มาก เพราะในวัยนี้จะมีอารมณ์รุนแรงเกิดความตึงเครียดทางอารมณ์ได้ง่าย ขาดการควบคุมอารมณ์ แสดงออกอย่างเปิดเผย ในรายงานการศึกษาของ ศิริกุล อิศรานุรักษ์ ,ศรีเรือน แก้วสังวาล และอุมาภรณ์ ตรีสมบัติ ได้สรุปถึงความหมายของคำว่า วัยรุ่นในช่วงวัย 13-15 ปี ว่าในช่วงวัยนี้จะมีความคิดหมกมุ่นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ซึ่งส่งผลต่อจิตใจทำให้อารมณ์หงุดหงิดและแปรปรวนง่าย เพื่อนมัก

มีอิทธิพลสูงสุด (คุณาพร ไชยโรจน์, 2553) พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงในวัยรุ่นเป็นพฤติกรรมที่พบได้บ่อย พฤติกรรมที่วัยรุ่นแสดงออกมาอาจเป็นความรุนแรงกับตนเอง เช่น ทำร้ายตัวเองหรือฆ่าตัวตาย หรือความรุนแรงต่อผู้อื่น เช่น การทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย ช่มชืดกระทำชำเราหรือฆาตกรรม สถิติความรุนแรงในวัยรุ่นมีมากขึ้น เนื่องจากครอบครัวและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ทำให้วัยรุ่นขาดการยับยั้งชั่งใจตนเอง ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ปรับตัวกับความผิดหวังไม่ได้ การเลี้ยงดูที่ดี จึงมีส่วนสำคัญมาก ในการป้องกันปัญหาความรุนแรงในวัยรุ่น และวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมดังกล่าว ส่วนใหญ่มีปัญหาสุขภาพจิตหรือเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาครอบครัว สังคม และปัญหาอื่นที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม จึงมีผลกระทบต่อพัฒนาการและความสามารถในด้านต่าง ๆ ของตัววัยรุ่นอย่างมาก (จักรพงษ์ อารินวงศ์, 2555)

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว นิยมศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุที่เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว หรือเป็นการศึกษาในแง่ลบของพฤติกรรมและการควบคุมพฤติกรรมความก้าวร้าว เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงได้ค้นศึกษาแนวทางและวิธีการปรับลดพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งมีหลายวิธีด้วยกัน เช่น การใช้แรงจูงใจ การเสริมแรงทางบวก การเสริมแรงทางลบ การควบคุมตนเอง และกิจกรรมละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่น่าสนใจ ด้วยรูปแบบของกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่เกิดจากการตัดสินใจ การใช้บทบาทสมมติและการใช้กระบวนการเรียนรู้ โดยมีผู้เป็นผู้นำเป็นผู้ช่วยชี้แนะให้ผู้ร่วมกิจกรรม ได้ใช้จินตนาการเพื่อแสดงบทบาทสมมติ สะท้อนถึงประสบการณ์ ผู้นำให้ผู้ร่วมกิจกรรมนั้นสำรวจข้อมูล พัฒนาการวิธีการแสดงออก เพื่อสื่อสารความคิดและความรู้สึก โดยการใช้ละครซึ่งเกิดจากการตัดสินใจ ด้วยท่าทางและคำพูดเพื่อที่จะค้นหาความหมายหรือสัจธรรมอันเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิต (ปาริชาติ จึงวิวัฒน์ภรณ์, 2545)

ละครสร้างสรรค์มีกระบวนการการมีส่วนร่วม (Participation) ซึ่งทุกคนจะมีปฏิสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรม ละครสร้างสรรค์ยังสามารถปรับเปลี่ยนเรื่องราวไปตามสถานการณ์ ทำให้เกิดกระบวนการ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ปฏิภาณไหวพริบ และความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งยังช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก้าวร้าวโดยสะท้อนผ่านตัวละครตัวนั้นหรืออาจจะเป็นกรณีที่ผู้ร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ผ่านตัวละครด้วยตัวเอง สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ กระบวนการเหล่านี้สามารถปรับเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว เด็กจะได้แสดงออกทางความคิดพฤติกรรมในทางสร้างสรรค์ ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับเครื่องมือที่ใช้ต้องชัดเจน (วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ, 2560, สัมภาษณ์)

กิจกรรมในละครสร้างสรรค์นั้นเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน การทำกิจกรรมโดยให้ผู้ร่วมกิจกรรมเป็นศูนย์กลางนั้น มักจะเริ่มต้นจากสิ่งที่ผู้เรียนมีความรู้หรือคุ้นเคยอยู่แล้ว จากนั้นผู้นำจึงจะจัดประสบการณ์เชื่อมโยงจากสิ่งที่ผู้ร่วมกิจกรรมรู้จักอยู่แล้วไปสู่การเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่กว้างขึ้น

และลึกซึ้งขึ้น และมุ่งหวังที่จะพัฒนาการทำงานของสมองทั้งสองซีก โดยภาพรวมนั้นละครสร้างสรรค์มักจะเริ่มโดยการใช้ 1) ประสบการณ์จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 (Sensory Recall) 2) การใช้การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ (Creative Movement) 3) การใช้จินตนาการ (Imagination) 4) การใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) 5) การใช้ท่าใบ้ (Pantomime) 6) การแสดงในแบบพูดต้นสด (Verbal Improvisation) ภายใต้สถานการณ์และกติกาที่ตกลงร่วมกัน ซึ่งต้องใช้จินตนาการผนวกกับการใช้ปฏิภาณไหวพริบ จนกระทั่งนำไปสู่ความเข้าใจในสถานการณ์นั้น ๆ มากขึ้นในที่สุด กระบวนการประเมินผลในตอนท้ายนั้นก็จะช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์หรืออย่างมีวิจารณญาณ กิจกรรมละครสร้างสรรค์ อาจเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาอย่างหนึ่ง ที่จะสามารถปรับเปลี่ยนปัญหาพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมก้าวร้าว ให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ซึ่งกิจกรรมละครสร้างสรรค์นั้นให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายอารมณ์ความตึงเครียดและสอดแทรกเนื้อหาสาระที่เป็นแนวทางในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (ปาริชาติ จีงวิวัฒน์ภรณ์, 2545)

ผู้วิจัย จึงได้ตระหนักถึงปัญหาและสาเหตุ จากประสบการณ์ในห้องเรียนและเห็นความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์กับกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อและกำลังมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ที่จะส่งผลในอนาคตเช่น พฤติกรรมที่ใช้คำพูดไม่สุภาพ ได้เถียง ล้อเลียนจุดด้อยของผู้อื่น ดุด่า โมโหร้าย อาละวาด พฤติกรรมทะเลาะวิวาท ใช้กำลังรังแกผู้อื่น โดยปราศจากเหตุผล ผู้วิจัยจึงหาแนวทางในการแก้ไขและลดพฤติกรรมก้าวร้าวดังกล่าว โดยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา อันจะทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยทำการศึกษา เพื่อจะได้เป็นแนวทางและองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ไขอื่นที่มีความใกล้เคียงกันในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. สร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังของนักเรียนหลังจากใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว

ความสำคัญของงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการปรับเปลี่ยน เด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวจากประสบการณ์การเรียนการสอนในห้องเรียน โดยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา อันจะทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยทำการศึกษา เพื่อจะได้เป็นแนวทางและองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวและอาจจะเป็นแนวทางต่อหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานศึกษา ครูประจำชั้น ครูแนะแนว

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 บุรีรัมย์ โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวจากกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ที่มีคะแนนรวมกลุ่มความเสี่ยง ในระดับ 16 - 17 จำนวน 67 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ มี 24 คน จากคะแนนระดับ 16 – 17 มีวิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยมีคะแนนพฤติกรรมที่ต้องเข้าค่ายปรับพฤติกรรมของโรงเรียน มีแบบตอบรับจากผู้ปกครอง อนุญาตยินยอม ให้นักเรียนในปกครองเข้าร่วมกิจกรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมก้าวร้าว แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย หมายถึง การกระทำที่แสดงออกโดยการใช้อวัยวะทางกาย เช่น ใช้กำลังกายต่อสู้ ทะเลาะวิวาท ผลัก ตี รังแก แสดงกิริยาล้อเลียนประชดประชัน กระแทกกระทั้น ขว้างปาทำลายสิ่งของ

1.2 พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา หมายถึง การกระทำที่แสดงออกโดยการใช้อวัยวะคำที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด เสียหาย พูดด่าว่า พูดดูถูกเหยียดหยาม พูดข่มขู่ พูดตะคอก พูดตวาด

2. กิจกรรมละครสร้างสรรค์ คือ กิจกรรมที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ร่วมกิจกรรม เทคนิคที่ใช้ในละครสร้างสรรค์นั้น เป็นเทคนิคที่เกิดจากการใช้ ธรรมชาติของความเป็นมนุษย์เป็นที่ตั้ง ทุกกิจกรรมที่ใช้นั้นล้วนเป็นไปเพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม มีโอกาสค้นหา สำรวจ ทดลองประสบการณ์ชีวิตที่เป็นประสบการณ์จำลอง เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจตนเอง เข้าใจโลก เข้าใจชีวิตในที่สุด ซึ่งมีกระบวนการในการพัฒนาผู้ร่วมกิจกรรม โดยการใช้ 1) ประสบการณ์จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 (Sensory Recall) 2) การใช้การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ (Creative Movement) 3) การใช้จินตนาการ (Imagination)

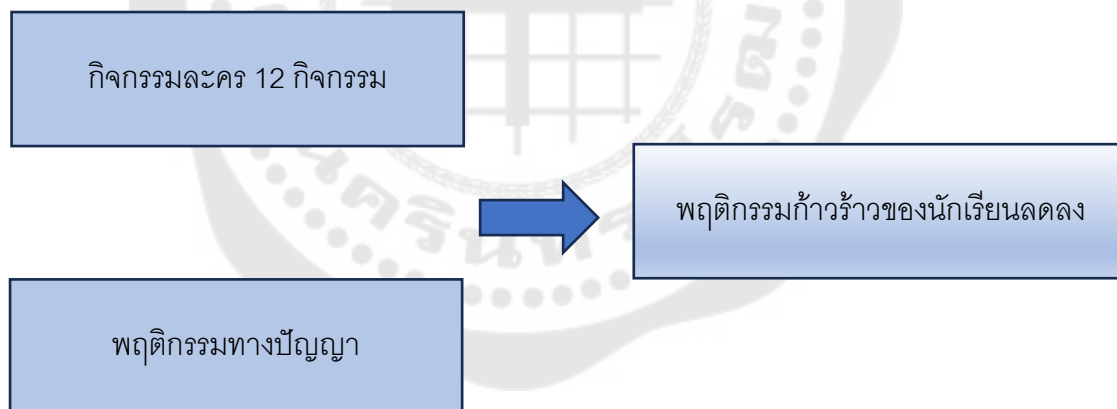
4) การใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) 5) การใช้ท่าไม้ (Pantomime) 6) การแสดงในแบบพูดต้นสด (Verbal Improvisation) ภายใต้สถานการณ์และกติกาที่ตกลงร่วมกัน ซึ่งต้องใช้จินตนาการผนวกกับการใช้ปฏิภาณ จนกระทั่งนำไปสู่ความเข้าใจในสถานการณ์นั้น ๆ มากขึ้นในที่สุด กระบวนการประเมินผลในตอนท้าย ช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

สมมุติฐานในการวิจัย

นักเรียนมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์หลังจากที่ใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ร่วมกับทฤษฎี ทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา (การปรับพฤติกรรมทางปัญญา) มาประยุกต์ใช้เข้าด้วยกันและสร้างเป็นกิจกรรมละคร เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กิจกรรมละครสร้างสรรค์
  - 1.1 ความหมายของละครสร้างสรรค์
  - 1.2 ละครสร้างสรรค์ (CREATIVE DRAMA)
  - 1.3 การพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ในการแสดงละครสร้างสรรค์
2. พฤติกรรมก้าวร้าว
  - 2.1 ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว
  - 2.2 ประเภทของความก้าวร้าว
  - 2.3 ลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าว
  - 2.4 ระดับความก้าวร้าว
  - 2.5 การจัดการและป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าว (Prevention and Management of Aggressive Behavior)
  - 2.6 การปรับพฤติกรรม
  - 2.7 ขั้นตอนของการปรับพฤติกรรม
  - 2.8 วิธีปรับพฤติกรรม
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
  - 3.1 ทฤษฎีปรับพฤติกรรมทางปัญญา
    - 3.1.1 ประวัติและความเป็นมาของแนวคิดพฤติกรรมทางปัญญา
    - 3.1.2 ความหมายของกระบวนการทางปัญญาและพฤติกรรม
    - 3.1.3 การปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา
4. วิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมละครสร้างสรรค์

ความหมายของละคร

ภรณ์ คุรุรัตน์ และนางเยาว์ แจ้งเพ็ญแข (2535) สรุปว่า ละคร มาจากภาษากรีก Dra-o หมายถึง “ฉันทกระทำ ฉันทแสดง” และ ละคร หมายถึง การแสดงเพื่อให้เกิดความบันเทิง เริ่มตั้งแต่ที่คนพยายามที่จะสื่อความหมายกันด้วยท่าทาง มาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ เป็นที่ยอมรับและวิวัฒนาการมาโดยตลอด การแสดงออกที่ว่าเป็น ละครที่มีรูปแบบตายตัว เช่น ละครร้อง ละครรำ ละครนอก ละครใน โขน รวมถึงการแสดงออกทางภาษาและท่าทาง ที่มีได้มีรูปแบบที่ตายตัว เช่น การแสดงออกท่าทางและภาษาของเด็กตามจินตนาการ ละครจึงเป็นการแสดงด้วยการใช้ภาษา และกิริยาท่าทางตามเนื้อเรื่อง

สุนนมาลย์ นิมเนติพันธ์ (2541) กล่าวว่า ละคร หมายถึง การกระทำหรือแสดงที่ผูกเรื่อง ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากกรีก อียิปต์ จีน มนุษย์ทุกเชื้อชาติย่อมมีการแสดงละคร ความหมายโดยทั่วไปหมายถึง สิ่งใด ๆ ก็ตามจะปรากฏเรื่องราวที่ก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความบันเทิงใจแก่มนุษย์ได้ก็ต่อเมื่อมนุษย์ได้แสดงธรรมชาติของตนออกมาให้ปรากฏเป็นการกระทำ หรือสิ่งที่ได้ทำไปแล้วและมีการแสดงซ้ำอีกครั้งหนึ่ง หมายความว่าละครได้เริ่มแล้ว

เรณู โกศินานนท์ (2543) ให้ความหมายของ ละคร หมายถึง การแสดงที่ผูกเป็นเรื่อง มีเนื้อความเหตุการณ์เกี่ยวข้องเป็นตอน ๆ ตามลำดับวิธีสโตเติล (Aristotle) (ภรณ์ คุรุรัตน์ และนางเยาว์ แจ้งเพ็ญแข, 2535) ได้กล่าวถึงบ่อเกิดของละคร ไว้ในหนังสือ Poetics เป็นใจความว่า ละครเกิดจากสัญชาตญาณการเลียนแบบของมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์มีความสามารถเหนือสัตว์โลก ทั้งปวง และสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตได้

สดี ไพนธุมโกมล (2542) กล่าวว่า การแสดงละครเป็นศิลปะที่เก่าแก่ที่สุดอย่างหนึ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นจากการเลียนแบบชีวิต เพื่อแสดงออกถึงเรื่องราวความรู้ สึกนึกคิดของมนุษย์ และแสวงหาความเข้าใจชีวิตที่พึงได้รับจากการชมละครที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นนั้น

โดยสรุปแล้ว ละครหมายถึง การแสดงออกผ่านอารมณ์ ความรู้สึก ภาษาและท่าทาง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ให้ข้อคิด สะท้อนถึงชีวิตจริง สามารถนำความคิดที่ได้จากละครไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางที่สร้างสรรค์ต่อสังคม

ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama)

สมาคมการละครเพื่อการศึกษา ประเทศสหรัฐอเมริกา ให้ความหมายของละครสร้างสรรค์ ในปี ค.ศ. 1996 ว่าเป็นรูปแบบละครชนิดหนึ่ง มีการด้นสด (Improvisation) ไม่เน้นผู้ชม (Non-Exhibitioner) และมีกระบวนการเรียนรู้ (Process-Centered) ซึ่งมีผู้นำ (หรือครู) เป็นผู้ดูแลผู้ร่วมกิจกรรม มีการใช้จินตนาการ ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อสะท้อนถึงประสบการณ์

ของมนุษย์ ผู้ดูแลกิจกรรม ให้ผู้ร่วมกิจกรรมสำรวจข้อมูล พัฒนาการแสดงออก เพื่อสื่อสารความคิดและความรู้สึก โดยใช้ละคร ที่เกิดจากการต้นสด ด้วยท่าทางและคำพูด

ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) เป็นรูปแบบการแสดงบทบาทสมมติ ที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูล การวางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่น โดยที่ยังรักษาความเป็นธรรมชาติเอาไว้ กล่าวคือ การแสดงละครสร้างสรรค์นั้น ไม่เหมือนกับการแสดงละครเวที ไม่ได้เป็นไปเพื่อสนองความต้องการของกลุ่มผู้ชม และไม่ได้เป็นการแสดงเพื่ออวดฝีมือ แต่การแสดงละครสร้างสรรค์นั้นจะต้องแสดงในสถานที่ที่ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถแสดงออกหรือปลดปล่อยความรู้สึกภายในได้อย่างปลอดภัย โดยมุ่งประโยชน์ไปที่พัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นหลัก หรือสามารถสรุปได้ง่าย ๆ ว่า กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เป็นการเล่นบทบาทสมมติในแบบที่ไม่เป็นทางการ แทนที่จะมีนักแสดง แต่กลับมีผู้ร่วมกิจกรรม (Participants) แทนที่จะมีผู้กำกับการแสดงแต่กลับมีผู้นำกิจกรรม (Leader) (หรือครู) ที่ช่วยอำนวยความสะดวก (Facilitate) ในกระบวนการทั้งหมด (กรณีการ์ แก้วสกุล, 2539)

“ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) ซึ่งสมาคมละครเพื่อการศึกษาของสหรัฐอเมริกา ได้ให้ (ปาริชาติ จีงวิวัฒน์ภรณ์, 2545) ได้ให้นิยาม ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) คือ รูปแบบของละครชนิดหนึ่ง ที่เกิดจากการต้นสด, การไม่พยายามอวดผู้ชม, และการใช้กระบวนการเรียนรู้, โดยมีผู้นำ เป็นผู้ช่วยชี้แนะให้ผู้ร่วมกิจกรรม ได้มีการใช้จินตนาการ เพื่อเล่นบทบาทสมมติ สะท้อนถึงประสบการณ์ของมนุษย์ ผู้นำมีหน้าที่ช่วยเหลือและชี้แนะให้ผู้เล่น พัฒนา โดยการใช้ละคร ซึ่งเกิดจากการต้นสดด้วยท่าทางหรือคำพูด เพื่อที่จะค้นหาความหมายหรือสัจธรรมอันเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิต”

พรรัตน์ ดำรุง (2547) ให้คำนิยามของละครสร้างสรรค์ว่า เป็นละครนอกแบบที่นำองค์ประกอบของละครมาใช้ในห้องเรียน ละครประเภทนี้ไม่ต้องการผู้ชม มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความถนัดของเด็กแต่ละคน โดยมีการผ่านกระบวนการของละครสร้างสรรค์ นอกจากจะพัฒนาทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เทคนิคของละครสร้างสรรค์ ยังเป็นวิธีการสอนที่ครูสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้ การเล่นสมมติ ฝึกจินตนาการและความเชื่อ เป็นวิธีการที่ทำให้เด็กได้ทดลองหาเหตุผล จดจำสร้างสรรค์ ต่อสู้ แก้ปัญหาโดยซึมซับจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ตนได้ประสบพบเห็น ละครสร้างสรรค์เป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเด็กเล็กมากที่สุด ละครประเภทนี้ เน้นกระบวนการและพัฒนาการของผู้ทำกิจกรรม ละครสร้างสรรค์อาจพัฒนาไปเป็นละครเต็มรูปแบบได้ แต่ทุกอย่างต้องมีการวางแผน เตรียมการอย่างมีขั้นตอน และตั้งเป้าหมายไว้ตั้งแต่เริ่มต้น

ประโยชน์ของละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) คือ ผู้ร่วมกิจกรรมมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น มีการสร้างจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งตระหนักถึง สังคมรอบตัว สร้างทัศนคติในเชิงสร้างสรรค์ อีกทั้งยังให้ความรู้ความเข้าใจในศิลปะการละคร สร้างการฝึกสังเกตและที่สำคัญยังฝึกทักษะการใช้ร่างกาย การเคลื่อนไหว การใช้ภาษา การสื่อสาร การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและการทำงานร่วมกับผู้อื่นอีกด้วย

ภรณ์ คุรุรัตน์ (ม.ป.ป., หน้า 8) กล่าวถึง ประโยชน์ที่ได้จากการนำละครสร้างสรรค์มาใช้เกี่ยวกับการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้จินตนาการความคิด ภาษา ระบายความรู้สึก และอารมณ์มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรักสามัคคีกัน โดยมีการส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันอย่างอิสระ มีทักษะการพูดที่ดีขึ้นเด็กมีความเข้าใจในบทบาท ความรู้สึกของบุคคลในสังคมได้ดีขึ้น เปิดโอกาสให้เด็ก และที่สำคัญเด็กต้องได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ฉวีวรรณ กิณาวงศ์ (2524, หน้า 44) กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการนำละครสร้างสรรค์มาใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้ อันดับแรกต้องทำให้บทเรียนน่าสนใจก่อน รู้จักใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์ มีการพัฒนาทักษะทางภาษา ส่งผลให้เด็กมีความกล้าแสดงออกตามบุคลิกภาพของตัวละคร มีความคิดสร้างสรรค์ มีอารมณ์ที่ผ่อนคลายความเครียด สามารถช่วยกันคิดแก้ไขปัญหา และส่งเสริมทักษะบางประการ เช่น ทักษะในการฟัง ทักษะในการพูด ทักษะในการแสดงและอื่น ๆ

กุสุมา เทพรักษ์ (2560, สัมภาษณ์) ละครสร้างสรรค์มีกระบวนการที่ เรียกว่า สภาวะเอาใจเขามาใส่ใจเรา empathy ดังนั้นในการลดพฤติกรรมก้าวร้าว สามารถนำละครสร้างสรรค์มาใช้กับเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวได้ดีกว่าลดความเครียดอีกด้วย เพราะความเครียดเป็นสารเคมีที่อยู่ในหัว แต่พฤติกรรมก้าวร้าวสามารถมองเห็นด้วยการกระทำจากภายนอก เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวหรือเรียกว่า Aggressive คือ ชอบเสียงดัง โวยวาย กลบเสียงคนอื่น เพราะฉะนั้น เด็กกลุ่มนี้จะไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น ดังนั้นกระบวนการในละครสร้างสรรค์ มีกระบวนการที่หลากหลาย อย่างเช่น สภาวะเอาใจเขามาใส่ใจเราดังที่กล่าวไปแล้วนั้น สามารถที่จะลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กได้

วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ (2560, สัมภาษณ์) กล่าวว่า ละครสร้างสรรค์มีกระบวนการมีส่วนร่วม Participation ซึ่งทุกคนจะมีปฏิสัมพันธ์กันในละคร ละครสร้างสรรค์ยังสามารถปรับเปลี่ยนเรื่องราวไปตามสถานการณ์ ทำให้เกิดกระบวนการ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ปฏิภาณไหวพริบ และความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งยังช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก้าวร้าวโดยสะท้อนผ่านตัวละครตัวนั้นหรืออาจจะเป็นกรณีที่ผู้ร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ผ่านตัวละครด้วยตัวเอง สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้อีกด้วย กระบวนการที่เหล่านี้สามารถปรับเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว

เด็กจะได้แสดงออกทางความคิดพฤติกรรมในทางสร้างสรรค์ ทั้งนี้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับเครื่องมือที่ใช้ ต้องชัดเจน

พรเพ็ญ พ้าอำนวนย (2560, สัมภาษณ์) กล่าวว่า ทุกครั้งที่เรานำละครสร้างสรรค์ไปลงพื้นที่ชุมชนที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเด็กติดเกม ปัญหาขัดแย้งภายในชุมชน จากการติดตามผล มีผลตอบรับในทางบวกในทุก ๆ ครั้ง โดยวัดจากตัวบุคคลที่มีการตอบรับในทางที่ดีขึ้น กระบวนการในละครสร้างสรรค์สามารถพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตของตนเองในทางบวก เรียนรู้การรู้จักตนเองมากขึ้นผ่านกระบวนการละคร ผลสำคัญที่จะตามมาคือการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นละครสร้างสรรค์ หากนำมาใช้ในการลดพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้ร่วมกิจกรรมจะได้รับประโยชน์จากละครสร้างสรรค์อย่างแน่นอน แต่ไม่ได้หมายความว่าอาการก้าวร้าวจะหายไปขึ้นอยู่กับวิธีการ ตัวบุคคลและเวลา เพราะการทำงานกับมนุษย์ อาจจะได้ผลกับมนุษย์ 100%

สรุปได้ว่า กิจกรรมละครสร้างสรรค์ มีกระบวนการหลากหลาย ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กมากมาย นอกเหนือจากการได้รับความสนุกสนาน มีส่งเสริมการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ สติปัญญา การแสดงออกด้วยภาษาท่าทางและอุปนิสัยที่พึงประสงค์ที่ควรส่งเสริม และยังส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนและลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมก้าวร้าวได้ ซึ่งวิธีการจะต้องมีความชัดเจนและขึ้นอยู่กับตัวบุคคลและเวลาที่ใช้ในกิจกรรม

เทคนิคการจัดกิจกรรม

1. เทคนิคการเรียนรู้

เทคนิคดี ๆ สำหรับสถานที่จัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ ควรมีพื้นที่โล่ง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรม ถ้าห้องเรียนที่มีโต๊ะ เก้าอี้ ควรเคลื่อนย้าย โต๊ะ เก้าอี้ ออกให้เหลือเพียงพื้นที่ว่าง มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ให้มีความรู้สึกปลอดภัย และเป็นกันเอง เพื่อให้ผู้เรียนมีสมาธิในการทำกิจกรรม ผู้สอนควรมีเทคนิคในการกล่าวชื่นชม เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้ดี หลีกเลี่ยงการตำหนิที่รุนแรง ควรมีการสร้างกติการ่วมกันก่อนลงมือทำกิจกรรม

2. เทคนิคการปฏิบัติงาน

ผู้สอน มีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และแรงกระตุ้น ให้ผู้ร่วมกิจกรรมคิด แสดงความคิดเห็น แสดงความคิดสร้างสรรค์ ชี้แนะ และวิพากษ์วิจารณ์ตามความเหมาะสม

3. เทคนิคการประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และสังเกตการแสดงความคิดเห็นในการรับรู้และแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและการสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

การพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ในการแสดงละครสร้างสรรค์

ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ในการแสดงละครสร้างสรรค์

1. ประสบสัมผัสทั้งห้า (Sensory recall) ได้แก่ การดู การฟัง การได้กลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัส ซึ่งเป็นการใช้ประสบการณ์ที่จะนำไปสู่การสร้างจินตภาพ (image) และนำไปสู่จินตนาการ (imagination) ได้ดีที่สุดในที่สุด
2. จินตนาการ (imagination) คือ ความสามารถในการพัฒนามโนภาพใหม่ ๆ ซึ่งมีมโนภาพเหล่านี้ ซึ่งมีแรงจูงใจมาจากสิ่งปรากฏอยู่เบื้องหน้าหรือจากประสบการณ์ในอดีต
3. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความคิดหรือการกระทำในสิ่งใหม่โดยไม่ซ้ำแบบหรือเลียนแบบใคร การจินตนาการนั้นจะสมบูรณ์แบบที่สุดก็ต่อเมื่อมีการแสดงออกมาด้วยความคิดสร้างสรรค์
4. การเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์ (Creative movement) คือ การที่ผู้ร่วมกิจกรรมใช้ร่างกายของตนเอง ในการแสดงออกซึ่งความรู้สึกและจินตนาการเพื่อที่จะสื่อสารกับผู้อื่น
5. ท่าไม้ (Pantomime) คือ การแสดงออกซึ่งความคิดบางอย่าง ด้วยการเคลื่อนไหวหรือการใช้ท่าทางโดยไม่ใช้คำพูด การใช้ท่าไม้ นั้น อยู่บนพื้นฐานของการใช้จินตนาการและการสมมติ ดังนั้น การใช้ท่าไม้จึงเป็นการลดความกดดันที่จะต้องคิดบทสนทนา ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการฝึกฝนการแสดง
6. การพูดค้นสด (Verbal improvisational) คือ การแสดงออกด้วยคำพูด โดยจับพลันไม่ได้แสดงออกตามสิ่งที่ถูกบั่นทึกลงหน้ามาก่อน ภายใต้อารมณ์บางอย่างที่ถูกกำหนดขึ้นหรือกล่าวอย่างง่ายว่า การแสดงละครโดยไม่ท่องจำบทนั่นเอง

พฤติกรรมก้าวร้าว

ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว

พัชรินทร์ แก้วพาดิ (2545, หน้า 14) กล่าวว่า เมื่อบุคคลไม่สามารถทำสิ่งใดได้ตามความคาดหวัง จะทำให้เกิดความคับข้องใจและความคับข้องใจก็จะทำให้เกิดแรงขับ (Driver) เมื่อแรงขับถูกสะสมไว้นานจะเป็นพลังมากพอ ก็จะทำให้บุคคลมีพฤติกรรมก้าวร้าวได้ในที่สุด

สุพัตรา พันธุวร (2546, หน้า 8) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การแสดงออกในรูปแบบของคำพูดและการกระทำที่รุนแรง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการมุ่งทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับอันตรายบาดเจ็บหรือเกิดความเสียหายทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนทรัพย์สินต่าง ๆ โดยเจตนาเพื่อขจัดความคับข้องใจ ความโกรธ ความเคียด และความรู้สึกไม่พอใจต่าง ๆ ที่มีต่อผู้อื่นหรือสิ่งรอบตัว

ชนิดตา เกตุอำไพ (2546, หน้า 15) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าว เป็นการกระทำที่แสดงออกในรูปแบบของคำพูดและการกระทำ เพื่อระบายความคับข้องใจ ความโกรธ ความเครียดของตนเอง และความรู้สึกไม่พอใจต่าง ๆ ซึ่งเป็นการกระทำที่ผู้อื่นไม่พอใจ

รัชดาภรณ์ ไกรกริ่ง (2549, หน้า 19) กล่าวว่า พฤติกรรมก้าวร้าว คือพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาเพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ซึ่งการแสดงออกเป็นไปในทางที่ก่อความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่นทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยการแสดงออกมาทางกริยาท่าทางและภาษา

สรุปได้ว่า ความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมการแสดงออกทั้งทางคำพูด และหรือการกระทำทางร่างกายต่อบุคคล สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ หรือวัตถุสิ่งของ และความก้าวร้าวอาจเพิ่มระดับขึ้นเป็นความรุนแรงโดยมีเจตนากระทำอันตรายโดยตรงต่อสิ่งมีชีวิต ทั้งการกระทำโดยตรงหรือโดยอ้อม

ประเภทของความก้าวร้าว

ได้มีการจำแนกประเภทของความก้าวร้าว ออกเป็นหลายประเภท จำแนกออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ความก้าวร้าวทางร่างกาย (Physical Aggression) คือ การแสดงออกทางอวัยวะทางกาย เช่น แขน ขา หรือ มีการใช้อาวุธร่วมด้วย และทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด

2. ความก้าวร้าวทางวาจา (Verbal Aggression) คือ การแสดงออก โดยใช้ถ้อยคำซึ่งทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 การปฏิเสธ มักจะแสดงท่าทางประกอบด้วย เช่น แสดงท่าทางรังเกียจ ส่วนคำพูดที่มักใช้ เช่น ออกไปเดี๋ยวนี้ หรือการพูดให้ร้าย เช่น ฉันไม่ชอบคุณ ร่วมกับการแสดงอารมณ์เพื่อทำลายความรู้สึกของคนอื่น

2.2 การบังคับ ที่เป็นลักษณะของการทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด สำหรับการบังคับนี้ สามารถเรียนรู้ได้จากการสังเกต หรือการเลียนแบบจากการกระทำของผู้อื่น เช่น บิดามารดา ครู หรือผู้ปกครอง เป็นต้น

ฉัตรไชย เสลา (2542, หน้า 20) ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมก้าวร้าวออกเป็น 2 แบบ คือ

1. ความก้าวร้าวทางร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นการทำร้ายร่างกายตนเองและผู้อื่น เอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต ก้าวก่ายสิทธิของผู้อื่น ทำลายสิ่งของ (ทำให้ของเสียหาย) มีพฤติกรรมแย่งของกัน ยึดถือทุกอย่างเป็นของตน หวงแหน

2. ความก้าวร้าวทางวาจา การว่ากล่าวข่มขู่ พูดก่อกวนผู้อื่น ได้เถียง ด่ากัน มีการพูดทำพนัน พูดโอ้อวด เป็นต้น

จากข้อมูลเบื้องต้น พอจะสรุปได้ว่า ความก้าวร้าวทั้ง 2 ประเภท คือ พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย และพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา สามารถแยกเป็นประเภทที่ทำร้ายทางร่างกายซึ่งเป็นภัยต่อสังคม มักมีสาเหตุจากความผิดหวังทางจิตใจและก้าวร้าวทางวาจาที่ไม่รุนแรงนัก นั้นมีจุดมุ่งจะแสดงความโกรธ หรือระบายความคับข้องใจ

ลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าว

ทินกร มากมูล (2552) แบ่งความก้าวร้าวออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความก้าวร้าวโดยตรง (Direct Aggression) โดยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อผู้อื่น ซึ่งอาจจะทำได้โดยการ ทบตี คำว่า ทำร้าย ฯลฯ และเด็กที่มาจากครอบครัวที่ไม่พร้อม จะแสดงอาการก้าวร้าวโดยตรงมากกว่าเด็กกลุ่มอื่น

2. ความก้าวร้าวทางอ้อม (Displaced Aggression) โดยแสดงพฤติกรรมต่อผู้อื่นทางอ้อม เช่น ถูกแม่ดูว่า พอลับตาแม่ก็หันไปเตะสุนัข หรือบางทีก็โกรธใครบางคน แต่ไม่กล้าว่าต่อหน้า แต่นินทาลับหลัง หรือการทำร้ายผู้อื่นหรือวัตถุ ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับความโกรธเลย และคนที่ไม่เกี่ยวข้องกลับโดนกระทำไปด้วย เรียกว่า แพะรับบาป (Scapegoat)

จากข้อมูลเบื้องต้น สรุปได้ว่า ความก้าวร้าวโดยตรง เป็นพฤติกรรมที่ทำซึ่งหน้า โดยวิธีการทบตี คำว่า ทำร้ายร่างกาย และความก้าวร้าวทางอ้อม จะแสดงออกด้วยวิธีนินทาลับหลัง ทำร้ายสิ่งของหรือบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ระดับความก้าวร้าว

ในทางกฎหมายความก้าวร้าว แบ่งระดับความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นดังนี้ (Workplace Health & Safety Guide Old. Gov. 1993, p. 3 อ้างใน อัครเดช กลินพิบูลย์, 2556)

ตาราง 1 ระดับความก้าวร้าว

Level	Type	Measurement
1	การจู่โจมแบบธรรมดา	การใช้คำพูดล่วงเกิน คุกคามและมีการทำลายสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ
2	การจู่โจมและเพิ่มมากขึ้น	เกิดการบาดเจ็บเล็กน้อยและต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้น คุกคามโดยใช้อาวุธปราศจากการบาดเจ็บ
3	มีการจู่โจมที่รุนแรง	มีการจู่โจมซึ่งต้องการการเฝ้าระวังทางการแพทย์
4	มีการบาดเจ็บรุนแรงหรือตาย	

การจัดการและป้องกัน พฤติกรรมก้าวร้าว (Prevention and Management of Aggressive Behavior)

เราควรมีการเรียนรู้ที่จะป้องกันที่เหมาะสม เมื่อมีปัจจัยกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย ทั้งการใช้คำพูดหรือการกระทำ

การสร้างสัมพันธภาพและการใช้ทักษะการพูดคุยที่ดี จะสามารถช่วยให้แสดงอารมณ์ และพฤติกรรมที่เหมาะสม แต่ถ้าหากเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวขึ้นแล้ว ควรมีวิธีแก้ไข อย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว

การปรับพฤติกรรม

Mikulas (1978) ได้สรุปไว้ว่า การปรับพฤติกรรม คือ การนำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ มาประยุกต์ใช้อย่างมีหลักการ ในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถควบคุมตนเอง การปรับพฤติกรรม สามารถทำได้ 2 วิธี คือ การปรับพฤติกรรมของตนเองและการถูกผู้อื่นปรับพฤติกรรม ทั้ง 2 วิธีนี้ ใช้กระบวนการเดียวกัน โดยวิธีที่ 1 ตนเองเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด และที่วิธีที่ 2 ผู้อื่นจะเป็นผู้ปรับพฤติกรรมให้

ซึ่งในสภาพทางสังคมปัจจุบันจะพบได้ว่า การที่มีกฎหมายควบคุมพฤติกรรมของ ประชากรในสังคม เช่น การมีกฎเกณฑ์ของโรงเรียน เพื่อให้เด็กอยู่ในระเบียบวินัย แม่จะสอนหรือ ตักเตือนลูกเมื่อลูกทำผิด ครูพูดชมหรือให้รางวัลนักเรียน เมื่อนักเรียนมีทำดี ตำรวจจับผู้ที่ขับรถ ผิดกฎจราจรหรือการประกาศ รางวัลครูดีเด่นประจำปี เป็นต้น และสังคมได้มีวิธีการที่คอยปรับ และควบคุมพฤติกรรมของประชากรอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าไม่เป็นระบบระเบียบดีเท่าที่ควรนั่นเอง

สรุปได้ว่า การปรับพฤติกรรม คือ การนำเอาหลักการทางพฤติกรรม ประยุกต์ใช้ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ โดยเน้นที่พฤติกรรมที่สังเกต และวัดได้ เป็นวิธีการทาง วิทยาศาสตร์ ผลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อพิสูจน์ได้ชื่อว่า วิธีการปรับพฤติกรรม นับว่าเป็นวิธีการหนึ่ง ที่ใช้ได้ผลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล

ขั้นตอนของการปรับพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2541) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนในการวางเงื่อนไขการกระทำ ตามแบบการวิเคราะห์พฤติกรรมว่ามีอยู่ 6 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ

1. การกำหนดพฤติกรรมที่มีเป้าหมาย (Defining the Target Behavior) มีการเฉพาะเจาะจงพฤติกรรม สังเกตได้ และวัดได้ แต่ไม่อยู่ในรูปแบบของการกล่าวหา หรือบอก ถึงลักษณะของบุคลิกภาพมากกว่าเป้าหมาย

2. การรวบรวมและบันทึกข้อมูลพื้นฐาน (Collecting and Recording Baseline Data) เพื่อช่วยให้การปรับพฤติกรรม มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมและ

บันทึกข้อมูล ที่ทำให้แน่ใจว่าพฤติกรรมเป้าหมายนั้นเป็นปัญหาจริง เพื่อการประเมินในการปรับพฤติกรรม และเป็นข้อมูลป้อนกลับ จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกหนึ่งขั้นตอน

3. การวิเคราะห์พฤติกรรม (Behavior Analysis)
4. การกำหนดสิ่งที่มีศักยภาพเป็นตัวเสริมแรง (Identifying Potential Reinforces) ซึ่งจะต้องระลึกลึกเสมอว่าคนเราทุกคนแตกต่างกันความต้องการก็ย่อมแตกต่างกัน
5. วางแผนและดำเนินการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขผลกรรม (Planning and Implementing the Intervention) การวางแผนจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของพฤติกรรมเป้าหมายที่กำหนด
6. ประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินการปรับพฤติกรรม (Evaluating the Effects of Intervention) เป็นการรวบรวมข้อมูลภายหลังจากการดำเนินการปรับพฤติกรรมแล้ว

วิธีปรับพฤติกรรม

การปรับพฤติกรรม มีหลายวิธี ขอยกตัวอย่างการปรับพฤติกรรมเพื่อเป็นตัวอย่่างดังต่อไปนี้ (ประทีป จินฉี, 2540)

1. แรงเสริมเชิงบวก (Positive Reinforcement) แรงเสริมเชิงบวก เป็นวิธีการที่สนับสนุนพฤติกรรมของเด็ก เพื่อให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซ้ำ เมื่อได้รับคำชมเชย หรือรางวัล เช่น เมื่อเด็กทำงานเสร็จเรียบร้อย ครูควรพูดว่าเก่ง ดี เยี่ยม เป็นต้น
2. แรงเสริมเชิงลบ (Negative Reinforcement) แรงเสริมเชิงลบ เป็นวิธีการที่สนับสนุนพฤติกรรมของเด็ก เพื่อไม่ให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซ้ำอีก เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อต้องการหลีกเลี่ยงสภาวะที่เด็กไม่พึงพอใจ ตัวอย่างเช่น ครูบอกนักเรียนว่า "แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์มี 3 ตอน หากใครทำตอนแรกถูกหมด ก็ไม่ต้องทำแบบฝึกหัดตอนที่ 2 และ 3" นักเรียนจึงตั้งใจทำแบบฝึกหัดตอนแรก เพื่อให้คำตอบถูกหมด ดังนั้น แบบฝึกหัดตอนที่ 2 และ 3 จึงเป็นแรงเสริมเชิงลบ เพราะเป็นสิ่งที่เด็กหลีกเลี่ยง
3. การหยุดยั้ง (Extinction) หากเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูควรให้แรงเสริมแก่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ควบคู่ไปด้วย ตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กลุกจากที่นั่ง ครูแสดงอาการไม่สนใจ แต่เมื่อเด็กนั่งเรียบร้อยครูจะชม เป็นต้น การที่ครูหรือผู้ปกครองทำเพิกเฉย เหมาะกับพฤติกรรมที่ไม่รุนแรง และวิธีนี้ไม่เหมาะสำหรับพฤติกรรมที่รุนแรง เช่น การทำร้ายร่างกาย ครูหรือผู้ปกครองควรหยุดพฤติกรรมนั้นทันที
4. เหรียญรางวัล (Token Economy) เหรียญรางวัล เป็นการสะสมเหรียญหรือคะแนน เพื่อให้เด็กมีสิทธิ์ได้รับรางวัลอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทำกิจกรรมที่เด็กชอบ โดยครูกำหนดคะแนนหรือเหรียญเป็นระดับต่าง ๆ แต่ละระดับมีรางวัลแตกต่างกัน เช่น ครูจะให้ 1 คะแนนแก่เด็ก

ทุกครั้งทำงานเสร็จภายในเวลาที่กำหนดให้ การให้รางวัลควรจัดตามระดับความสำคัญของรางวัล การให้คะแนนควรให้สำหรับพฤติกรรมที่เด็กสามารถทำได้

5. Overcorrection เป็นการแก้ไขผลการกระทำของเด็กและแก้ไขในปริมาณที่มากกว่าเดิม เช่น เด็กชาย ก คำว่าโต๊ะเก้าอี้เรียนในห้องเรียน ระเบิดระเบิดไปหมด ครูจึงสั่งให้เด็กจัดโต๊ะและเก้าอี้ให้เป็นระเบียบเหมือนเดิม และครูยังให้นักเรียนคนนี้ ทำความสะอาดโต๊ะและเก้าอี้ทุกตัว และเห็นได้ว่าเทคนิคการปรับพฤติกรรมนี้มี 2 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 คือ เด็กจะต้องแก้ไขผลการกระทำของตน ส่วนขั้นที่ 2 เป็นการให้เด็กทำสิ่งที่ดีแต่เด็กไม่ชอบและเพิ่มจากสิ่งที่ตัวเองได้ทำไว้จาก 1 เป็น 2

6. Timeout เป็นการงดให้รางวัลในช่วงเวลาหนึ่ง เช่น นักเรียนที่ชกชกกัน จะถูกตัดสิทธิ์ไม่ให้เล่นเกมคอมพิวเตอร์ในช่วงเวลาที่เรียนคอมพิวเตอร์ การงดให้รางวัลควรทำให้เหมาะสม ควรดเนินสิ่งที่เด็กชอบและไม่งดนานจนเกินไป

7. การทำสัญญากับเด็ก (Behavioral contract) เป็นการเซ็นสัญญาระหว่างครูกับนักเรียน ในลักษณะที่เป็นข้อความหรือตัวหนังสือ เช่น นักเรียนสัญญากับครูว่าจะไม่ทำร้ายเพื่อนอีก ตลอดระยะเวลา 2 เดือน

8. การลงโทษ (Punishment) เป็นวิธีการในการลงโทษพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อไม่让孩子แสดงพฤติกรรมเช่นนี้อีกในอนาคต อาจเป็นการลงโทษด้วยวาจา เช่น การว่ากล่าว ตักเตือน หรือการลงโทษทางกาย เช่น การตี และควรระวังว่าการลงโทษ คือการหยุดพฤติกรรม ไม่ใช่เป็นการเสริมพฤติกรรม หากเด็กยังแสดงพฤติกรรมอีก แสดงว่าการลงโทษเป็นการปรับพฤติกรรมที่ไม่มีประสิทธิภาพสำหรับเด็กคนนั้น

9. การหล่อหลอมพฤติกรรม (Shaping) เป็นการเสริมแรงเฉพาะพฤติกรรมที่พึงประสงค์เท่านั้น เช่น ในห้องเรียนครูชมเด็กที่ตั้งใจเรียน ส่วนเด็กที่คุยกันนั้น ครูไม่ตำหนิ แต่ครูแสดงอาการไม่สนใจ การเลือกชมเฉพาะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จะช่วยให้เด็กแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก และเด็กจะยึดครูหรือผู้ปกครองเป็นแบบอย่างในหลายด้านในการปรับพฤติกรรม หรืออาจใช้นักเรียนเป็นแบบอย่างได้ เช่น ตัวอย่างของการพูดเพราะ ความขยันหมั่นเพียร การมีสัมมาคารวะ การรับผิดชอบในสิ่งที่ครูมอบหมายให้

ในการวางเงื่อนไขในการเสริมแรงนั้น ครูจะต้องวางเงื่อนไขแบบไม่รีบจนเกินไปเพราะต้องใช้เวลาในการปรับพฤติกรรม นอกจากจะไม่ได้ผลแล้ว อาจเกิดปัญหาทางอารมณ์แก่เด็กอีกมากขึ้น เมื่อเด็กไม่สามารถทำได้ตามเงื่อนไขที่ตั้งไว้ เช่น การที่เด็กไม่เคยส่งงานตรงเวลาเลย แล้วครูวางเงื่อนไขให้เด็กส่งงานตรงเวลาทุกครั้งเลยทันที อาจจะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น การวาง

เงื่อนไขจริง ต้องใช้เวลา โดยอาจจะเริ่มจากการวางเงื่อนไขให้เด็กส่งงานตรงเวลาประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ของงานที่ครูมอบหมายให้ทำ เมื่อเด็กสามารถทำตามเงื่อนไขนั้นได้แล้ว ครูจะต้องค่อย ๆ เพิ่มเงื่อนไขขึ้นไปเรื่อย ๆ ซึ่งการทำเช่นนี้จะทำให้การปรับพฤติกรรมมีโอกาสจะประสบความสำเร็จ และยั่งยืน

ดังนั้นสรุปได้ว่า การปรับพฤติกรรม ด้วยวิธีการสร้างเงื่อนไข เสริมแรงทางบวก ต้องใช้เวลาและความจริงใจ ที่สำคัญไม่ควรบอกการเสริมแรงก่อนที่จะปรับพฤติกรรม เพราะเด็กจะติดการได้รับการเสริมแรงทางบวก โดยที่ต้องมีเงื่อนไขหรือข้อแลกเปลี่ยนในพฤติกรรมนั้น

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา (การปรับพฤติกรรมทางปัญญา)

ประวัติและความเป็นมาของแนวคิดพฤติกรรมทางปัญญา

การศึกษาคติวิทยาของมนุษย์โดยรากฐานของพฤติกรรมเป็นผลมาจากความสำเร็จในการศึกษาพฤติกรรมต่อการวางเงื่อนไข (Classical and operant conditioning) ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการสนใจกระบวนการคิดที่ซับซ้อนของมนุษย์ มุ่งเน้นพฤติกรรมที่แสดงออก ที่สามารถสังเกตได้ง่าย ในช่วงปี ค.ศ. 1920 John Watson พิสูจน์ทฤษฎีการวางเงื่อนไขกับเด็กทารกซึ่งให้ผลที่ตรงกับการอธิบายทฤษฎีของ Ivan Pavlov (Brooks-Harris, 2008) ในเวลาต่อมาช่วงปลายปี ค.ศ. 1950 Joseph Wolpe และทีมงานนำเสนอทฤษฎีและเทคนิควิธีที่ชื่อว่าการบำบัดทางพฤติกรรม (Behavior therapy) ที่อยู่บนรากฐานของหลักการการวางเงื่อนไข และ B. F. Skinner นำเสนอวิธีการบำบัดที่อยู่บนรากฐานการวางเงื่อนไขนี้โดยการให้การเสริมแรงและการทำโทษ จนเป็นที่มาของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Behavior modification) วิธีการนี้ได้รับการพิสูจน์อย่างเป็นรูปธรรมว่า มีประสิทธิภาพในการควบคุมและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมปัญหาของเด็ก (Brooks-Harris, 2008) ต่อมาในช่วงต้นของปีค.ศ.1970 เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในกลุ่มพฤติกรรมนิยม เมื่อ Albert Bandura นำเสนอทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) ซึ่งเปลี่ยนมุมมองการเรียนรู้ของมนุษย์บนพื้นฐานของตัวแบบ (Modeling) การลอกเลียนแบบ (Imitation) และการกำกับตนเอง (Self-control) เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างรากฐานทางพฤติกรรมนิยมแบบเดิมที่เน้นการวางเงื่อนไขแล้วแนวคิดนี้เป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาด้านที่ต่อยอดออกมาสู่การพัฒนาการศึกษาการบำบัดรักษาทางจิตวิทยาและปรับเป็นการแก้ปัญหาทางธุรกิจ

ความหมายของกระบวนการทางปัญญาและพฤติกรรม

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางพฤติกรรมนิยม การพัฒนาให้ผู้รับการบำบัดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามสิ่งแวดล้อมด้วยการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กลยุทธ์ของทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมักเริ่มต้น โดยการตั้งเป้าหมายระบุวิธีการวัดผล สนับสนุนให้เกิดการแสดงออกทางพฤติกรรม โดยอาจมีการช่วยลดอุปสรรคภายในที่มีผลต่อพฤติกรรมหลัก (Brooks-Harris, 2008) เช่น การพยายามลดความวิตกกังวลก่อนเรื่องการแสดงพฤติกรรมหรือการลดเงื่อนไขของการทำงานลง เพื่อให้สามารถแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ง่ายขึ้น เมื่อผู้รับการบำบัดแสดงพฤติกรรมแล้วเกิดการเรียนรู้ผลักดัน พยายามให้ฝึกฝนซ้ำให้เกิดความเคยชินและกระตุ้น ให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องบนพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้น ๆ ให้เห็นว่า แนวความคิดหลักของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีการมุ่งเน้น ในการแสดงออกที่สามารถสังเกตและวัดค่าได้ นอกจากนี้การวางเงื่อนไขยังเป็นกลยุทธ์หลัก เพื่อใช้ในการเพิ่มหรือลดความถี่ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (Brooks-Harris, 2008) การเสริมแรงและการทำโทษเป็นหลัก ในการวางเงื่อนไขในการแสดงพฤติกรรม หากต้องการให้มีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่บ่อยมากขึ้น การเสริมแรงด้วยการให้รางวัลเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมาก แต่ต้องมีการจัดการที่เหมาะสมด้วยเช่น เมื่อเวลาผ่านไป พฤติกรรมที่ต้องการปรับเปลี่ยนมีความซับซ้อนมากขึ้น การให้รางวัลก็ต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ ไม่เช่นนั้นการเสริมแรงจะลดประสิทธิภาพลงการทำโทษก็เช่นเดียวกัน ประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการลดความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ความจริงจิงในการลงโทษและขนาดความร้ายแรงของโทษเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพในการลดความถี่ของพฤติกรรมอย่างชัดเจนการลดรางวัลหรือลดสิ่งที่ยึดประโยชน์ต่อผู้รับการบำบัดก็ยังคงเป็นอีกการวางเงื่อนไขที่มีประสิทธิภาพ เช่น การลดเวลาการเล่นเกมส์ของเด็กลงหากไม่ทำการบ้านให้เสร็จก่อน และหลักการพิจารณาสิ่งเร้าการตอบสนอง เป็นการศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อระบุสาเหตุของการแสดงพฤติกรรมโดยมีรากฐานมาจากการวางเงื่อนไข เพราะปกติคนเรามักแสดงพฤติกรรมเมื่อเกิดการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อม หากสามารถระบุเงื่อนไขที่ชัดเจนทันทีที่แสดงพฤติกรรม จะทำให้สามารถบ่งชี้สาเหตุที่ทำให้แสดงพฤติกรรมนั้น ๆ และแก้ไขอย่างตรงจุด

การปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญา มีจุดประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้รับการบำบัดสามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม โดยบริบทของกระบวนการทางปัญญานั้นมุ่งเน้น ที่ช่วยให้ผู้รับการบำบัดปรับความคิด เพื่อทำให้พวกเขาสามารถเข้าสังคมกับผู้อื่น มีความเป็นระบบเป็นเหตุเป็นผลและเหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม (Brooks-Harris, 2008) นักบำบัดในกลุ่มปัญญานิยมนี้มักใช้ภาษาเพื่อช่วยในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญา เช่น การบำบัดเน้นเหตุผล (REBT) นิยมใช้ความเชื่อที่เป็นเหตุเป็นผลในการบำบัด การบำบัดทางปัญญา

(Cognitive therapy) มุ่งเน้นในอคติภายในกระบวนการตีความ และปรับเปลี่ยนให้สามารถตีความ ได้เหมาะสมมากขึ้นและยังมีการนำเสนอวิธีการใหม่ ๆ เช่น ทักษะการรับมือปัญหา (Coping skill) จิตวิทยาการศึกษา (Psych education) เป็นต้น จากที่กล่าวมาการบำบัดทางปัญญาเน้นกระบวนการ คิดที่ส่งผลไปยังความรู้สึกและการแสดงออกทางพฤติกรรม

โดยแบ่งกลุ่มเทคนิคและวิธีการไว้ 3 ลักษณะ คือ (วัลลภา จันทร์เพ็ญ, 2544)

1. กลุ่มที่เน้นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางปัญญา (Cognitive restructuring-CR) เป็นกลุ่มที่เชื่อว่า อารมณ์และพฤติกรรมที่ผิดปกติเกิดจากกระบวนการคิดที่ไม่เหมาะสม การปรับวิธีการคิดคือวิธีการในการแก้ไขปัญหา

2. กลุ่มที่เน้นทักษะในการเผชิญกับปัญหา (Coping-skill-CS) เป็นกลุ่มที่เน้น การสอนทักษะและวิธีการปฏิบัติและกระตุ้น ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมลงมือปฏิบัติจริง โดยเชื่อว่า หากปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทำให้ปรับความคิดให้เหมาะสมได้

3. กลุ่มที่เน้นการบำบัดโดยการแก้ปัญห (Problem-solving-PS) เป็นกลุ่ม ที่ผสมผสานแนวความคิดของกลุ่ม CR และ CS เข้าด้วยกัน โดยการพัฒนากลวิธีทั้งการลงมือ ปฏิบัติการปรับเปลี่ยนกระบวนการคิดในการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ เทคนิคและวิธีการให้การปรึกษา ตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมบำบัดปัญญาสามารถสรุปได้ดังนี้ (ณัฏฐ พิชัยรัตน์เสถียร, 2558)

3.1 การสำรวจตัวเอง (Self-observation) การสร้างความรู้สึกต่อตนเอง เป็นกิจกรรมเบื้องต้น ในการสำรวจพฤติกรรม เป็นการฝึกให้ฟังตนเองมากขึ้น รับรู้ถึงการแสดงออก ของตนเอง

3.2 การบอกอารมณ์ตนเอง (Identifying moods) การรู้สำนึก (Awareness) และมีการตั้งเป้าหมาย เพื่อจัดการกับอารมณ์ ก็จะสามารถบอกถึงอารมณ์ตนเองได้ และการแยกแยะ อารมณ์ของแต่ละคนนั้นไม่่ง่าย สำหรับผู้ที่ไม่เคยฝึกมาก่อน เพราะระหว่าง “ความคิด” กับ “อารมณ์” ก็ จะเกิดความสับสน แต่สามารถสามารถบรรยายความรู้สึกด้วยคำง่าย ๆ เช่น โกรธ เสียใจ เซ็ง หรืออิจฉา ส่วนการแสดงออกทางร่างกาย เช่น อาการมือสั่น มือขู่ไปด้วยเหงื่ออาจเป็นเพราะอารมณ์ “ตื่นเต้น” หรือถ้ามีอารมณ์ “เศร้า” ก็อาจแสดงออกของทางร่างกาย อยู่ในรูปแบบเซื่องซึมไร้เรี่ยวแรง ถ้าหากทำตามวิธีการดังกล่าวได้ จะเกิดประโยชน์ ตามแนวคิดพฤติกรรมบำบัดทางปัญญา การแยกแยะ อารมณ์

3.3 การแยกสถานการณ์ออกจากอารมณ์ (Situation) ความรู้สึกของเรา สถานการณ์ไม่สามารถกำหนดอารมณ์ แต่สิ่งที่ทำให้คนเรามีอารมณ์ต่างกัน คือความคิด ซึ่งนำไปสู่ ความกลัวที่เป็นอารมณ์ต่อไป เช่น การอยู่ในที่มืด อารมณ์ คือ อาการกลัว ซึ่งไม่ใช่ทุกคนมีอารมณ์

กลัวเมื่ออยู่ในที่มืด การแยกสถานการณ์กับอารมณ์ ทำให้สามารถแยกแยะ สาเหตุของการตอบสนองที่ไม่พึงประสงค์ได้ดีขึ้น

3.4 การประเมินระดับอารมณ์ (Rating moods) การประเมินระดับอารมณ์เป็นเครื่องมือที่มักใช้ในกระบวนการเปลี่ยนแปลง เพราะสามารถระบุค่าในเชิงปริมาณและเห็นแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงในการตอบสนองที่สนใจ

3.5 การหาความคิดอัตโนมัติ (Automatic thoughts) ความคิดอัตโนมัติเป็นความคิดข้างต้น ที่เกิดขึ้นทันทีเมื่อถูกกระตุ้นด้วยสถานการณ์มักอยู่ในรูปประโยคสั้น ๆ ความคิดอัตโนมัติก็สังเกตเห็นไม่ถนัดนัก แต่มีอิทธิพลอย่างมากกับอารมณ์ของคน โดยคนมีแนวโน้มเชื่อความคิดอัตโนมัติโดยไม่คิดให้รอบคอบก่อน อาการซึมเศร้า จึงเป็นรูปแบบวงจรทางลบขอความคิดอัตโนมัติที่ชัดเจนที่สุดคือเมื่อคนมีความคิดเชิงลบกับตนเอง เมื่อสถานการณ์เข้ามากระตุ้นความคิดนี้จึงให้เกิดอารมณ์หดหู่ ซึม ไร้เรี่ยวแรง และตอกย้ำ ความคิดเดิมมากขึ้น เมื่อมีเหตุการณ์ใหม่เข้ามาความคิดนี้ทำงานอีกครั้ง ทำให้เกิดอารมณ์หดหู่ซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนร่างกายและสุขภาพจิตแยกลงในที่สุด

3.6 การปรับความคิด (Cognitive adaptation) ตามแนวทางพฤติกรรมทางปัญญา เน้นให้ค้นพบตัวเอง(Self-discovery) จากความคิดและความเชื่อ โดยมีขั้นตอนและวิธีการตามนี้ 1. การตั้งคำถาม 2. การประเมินรูปแบบความคิดอัตโนมัติ ด้วยความร่วมมือระหว่างผู้รับและผู้ให้การปรึกษา และ 3. การฝึกเปลี่ยนความคิด

เมื่อทราบถึงรูปแบบแล้ว สามารถดำเนินการตกลงร่วมกัน ถึงรูปแบบที่ต้องการปรับเปลี่ยนและขั้นตอนวิธีการ ซึ่งรวมไปถึงการให้การบ้าน เพื่อกลับไปฝึกด้วยตนเอง การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม อยู่ภายใต้ข้อตกลงในการปรับเปลี่ยน เช่น การให้คนในครอบครัวช่วยกระตุ้น และสุดท้ายการประเมินผล เมื่อทำการฝึกไประยะหนึ่ง มักมีการประเมินผลและถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินถึงการพัฒนาและสอบถามถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้

3.7 การพูดในใจ (Internal dialogue) เพื่อการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิด การพูด ในใจเป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมขั้นต้น ที่ง่ายและให้ประสิทธิผลสูงมาก การพูดในใจในทางดี หรือประโยชน์ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์บ่อย ๆ ส่งผลให้ตนเองมีความเชื่อมั่น (Brooks-Harris, 2008) และกระตุ้นความรู้สึกอยากเปลี่ยนแปลงอีกทั้งยังคอยเตือนสติของตนเองได้ดี

3.8 เรียนรู้สิ่งใหม่ (Learning new skills)

การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม มีประสิทธิภาพสูงเมื่อใช้งานจริง การเผชิญหน้ากับสถานการณ์จริง มักสร้างความมั่นใจและสนับสนุนประสบการณ์ใหม่ เมื่อมีการแสดงออกที่แตกต่างออกไป

การปรึกษากลุ่ม ทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา

ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่อยู่ร่วมกัน ในสังคมหนึ่ง ๆ เพื่อขับเคลื่อนสังคมให้ดำเนินต่อไปอย่างราบรื่น เรียนรู้ และมีทักษะการแก้ไขปัญหา เป็นแนวทางช่วยให้คนในกลุ่มเกิดความเข้าใจในทั้ง 2 ฝ่าย มีการเสนอทางออก ร่วมกันกับผู้อื่นช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ อาทิเช่น การฟังอย่างใส่ใจ การสรุปความ การตั้งคำถาม การสะท้อน การให้กำลังใจและเทคนิควิธีตามทฤษฎี เช่น การเสริมแรงทางบวก การเสริมสร้างทักษะ การแก้ไขปัญหา เป็นต้น (ณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร, 2558)

กระบวนการทำงานกลุ่ม แตกต่างจากการปรึกษาในทฤษฎีอื่น ๆ มีหัวข้อประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ของการทำงานกลุ่ม และมีการวัดการประเมินผลที่ชัดเจน ทฤษฎีดังกล่าว มีการพัฒนาแนวความคิดมาจากพฤติกรรมนิยม แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ การประเมินพฤติกรรม การตั้งเป้าหมายเพื่อเปลี่ยนแปลง การออกแบบแผนการบำบัด และการประเมินผล (Corey, 2010)

ปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม การทำกลุ่มมีจุดแข็งมากกว่าทำเดี่ยว ซึ่งปฏิสัมพันธ์นี้ ประกอบไปด้วยปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม โดยปกติการทำกลุ่มนั้น ผู้วิจัย ทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มและทำหน้าที่จับประเด็นที่เกิดขึ้น ในระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่ม สังเกตพฤติกรรมของสมาชิก กระตุ้นให้สมาชิกเรียนรู้และฝึกฝนถึงประเด็นปัญหา ให้การสนับสนุนความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มอย่างทั่วถึงและนำความรู้ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางปัญญาของมนุษย์มานำเสนอ เพื่อความเข้าใจสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น (Corey, 2010)

การทำกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญาสามารถแบ่งออกเป็น 4 ช่วงเวลาที่มีการนำเทคนิควิธีการของการปรึกษา เข้ามาประยุกต์ใช้การทำกลุ่มลักษณะนี้ มักมีเป้าหมายหลัก เช่น การบริหารความเครียด การควบคุมความโกรธ การบริหารความเจ็บปวด เป็นต้น แต่เป้าหมายจริงที่เกิดขึ้นนั้น มักเกิดหลังจากการทำกลุ่มไปแล้วและโดยมากทำให้เป็นเป้าหมายรายบุคคลเพื่อนำไปฝึกปฏิบัติต่อไปหลังจากจบการทำกลุ่ม

ช่วงที่ 1 เริ่มการให้การปรึกษากลุ่ม

ในช่วงเริ่มต้นของการทำกลุ่มการปรึกษาผู้นำกลุ่ม จำเป็นต้องอธิบายความเป็นมาในการทำกลุ่มนี้อย่างชัดเจน ทั้งจุดประสงค์การทำกลุ่ม ขั้นตอนการทำจำนวนครั้ง ในการเข้ากลุ่ม ระยะเวลา ผลที่ได้รับ แจ้งข้อตกลงและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

ในระหว่างช่วงเริ่มต้นนี้ สมาชิกควรรับรู้ถึงหลักของการปรึกษากลุ่มและความหมายของแต่ละครั้งในการทำกิจกรรมกลุ่ม หลักการสำคัญของช่วงเริ่มต้นนี้ เพื่อให้สมาชิกเปิดใจ มีส่วนร่วม แรغبันดาลใจในการทำกลุ่ม และกระตุ้นให้มีความหวังว่าการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เป็นไปได้ (Corey, 2010)

ช่วงที่ 2 การประยุกต์ใช้เทคนิคการปรึกษา

หลักสำคัญของช่วงนี้คือ สมาชิกสามารถแยกแยะความแตกต่างของความคิดอารมณ์และพฤติกรรม และสามารถเข้าใจการควบคุมตนเองจากวงจรดังกล่าว

ช่วงที่ 3 การวางแผนการบำบัด

ในช่วงนี้สมาชิกมักถูกกระตุ้นให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในประเด็นปัญหา โดยการนำความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นภายใต้บรรยากาศความเชื่อใจในกลุ่ม การปรึกษาผู้นำกลุ่มสามารถนำเทคนิคการปรึกษา มาจากหลายแหล่งทฤษฎีเพื่อให้สมาชิกเข้าใจถึงวงจรความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม

ช่วงที่ 4 การปิดการปรึกษากลุ่ม

ในช่วงสุดท้ายนี้ การให้การปรึกษากลุ่มเน้นการฝึกปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้สมาชิกสามารถนำไปปฏิบัติต่อการสะท้อนความคิดเห็นระหว่างกันในกลุ่มเป็นสิ่งที่สำคัญ ในช่วงนี้การมีความรับผิดชอบในตนเองควรรับการกระตุ้นอยู่ตลอดเวลาในช่วงการปรึกษาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง จุดสำคัญในช่วงนี้ คือการพัฒนาให้สมาชิกเป็นผู้บำบัดตัวเอง (Corey, 2010) ผู้นำกลุ่มปรับเปลี่ยนหน้าที่ผู้นำ กลายเป็นที่ปรึกษาให้แก่สมาชิกและกระตุ้นให้สมาชิกนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์อื่น ๆ และบุคคลอื่น ๆ นอกกลุ่มการปรึกษานอกจากนี้เมื่อจบการทำกลุ่มการปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา ทำการนัดหมายเพื่อติดตามผลอีกครั้งหลังจากสิ้นสุดการปรึกษาโดยระยะเวลาขึ้นอยู่กับการตกลงกันของสมาชิกและผู้นำกลุ่ม เพื่อการประเมินผลของการให้การปรึกษาและการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน วันของสมาชิกในกลุ่ม

วิจัยที่เกี่ยวข้อง

โกมล ศรีทองสุข (2560, บทคัดย่อ) จากวิจัยเรื่อง กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน อายุระหว่าง 3-4 ปี จำนวน 15 คน โดยทำการทดลองระยะเวลา 16 สัปดาห์ เครื่องมือวิจัยที่ใช้ คือ แผนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน และแบบประเมินทักษะก่อนและหลังเรื่องการช่วยเหลือตนเองทั้ง 3 ด้าน โดยประกอบไปด้วย 1) ด้านความสะอาด

2) ด้านการแต่งตัว 3) ด้านการรับประทานอาหารเช้าและขับถ่าย โดยใช้สถิติที่ทดลองแบบ One Group Present-Posttest Design ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งกิจกรรมเป็น 3 ชุด (12 แผน) ผลวิจัยพบว่า เด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ มีการพัฒนาสูงกว่าก่อนทำกิจกรรม ร้อยละ 100 และพบว่า เด็กสามารถเข้าใจและเรียนรู้ในเรื่องของด้านความสะอาดได้ดีที่สุด ต่อมาคือด้านการแต่งกายและสุดท้ายด้านการรับประทานอาหารเช้าและด้านการขับถ่าย

ณิชา อุทัยวัฒน์ และกุสุมา เทพรักษ์ (2562, หน้า 62) จากวิจัยเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก่อนและหลัง โดยผ่านกิจกรรมละครสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนโยธินบูรณะ เขตบางซื่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 39 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 6 สัปดาห์ ๗ ละ 2 วัน ๗ ละ 50 นาที รวมเป็น 12 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แผนการวิจัยแบบ One Group Present-Posttest Design และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแบบ t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 หลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

พรพรรณ ผิวผาย (2561, บทคัดย่อ) จากสรุปผลวิจัยเรื่อง กิจกรรมละครสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะชีวิตการตระหนักรู้ในตน ของเด็กเร่ร่อนศูนย์เด็กก่อสร้างนานาชาติ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ผลวิจัยพบว่า 1) ผลการทดลองหลังการเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะชีวิตการตระหนักรู้ในตน จากแบบทดสอบแบบทดสอบ Rubin's Self Esteem Scale แบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งมีช่วงคะแนนเกณฑ์คะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองในระดับ "สูง" 2) ผลจากการทดลองกิจกรรมละครสร้างสรรค์ จากแบบวัดทางทักษะชีวิตการตระหนักรู้ในตน มีค่าเฉลี่ยทางทักษะชีวิตการตระหนักรู้ในตนเท่ากับ 4.41 ซึ่งอยู่ในระดับ "สูง"

พิรัชญา ภาমনตรี (2562, บทคัดย่อ) งานวิจัย มีจุดมุ่งหมาย คือ การพัฒนาและศึกษาผลก่อนและหลัง การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของเยาวชนในชุมชน อาคารทรัพย์สิน 26-7 เขตคลองเตย มีเยาวชนในชุมชนอาคารทรัพย์สิน 26-7 อายุ 10-15 ปี 20 คน คัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ 1) แบบวัดพฤติกรรม 2) กิจกรรมละครสร้างสรรค์ 3) แบบสังเกตพฤติกรรม จากการวิจัยพบว่า 1) มีพัฒนาการกิจกรรมดังกล่าว 3 ครั้ง ต่อสัปดาห์

รวม 4 สัปดาห์ ครั้งละ 60 นาที 2) ผลการใช้ก่อนและหลังทำกิจกรรม พบว่า พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หลังการทดลอง พฤติกรรมดังกล่าว มีค่ามากกว่าก่อนการทดลอง พฤติกรรมมีการพัฒนาในทุกด้าน คือ ด้านการทำงาน กลุ่ม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านภาวะผู้นำ และด้านการแก้ไขปัญหา โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย

ณัชชา ศรีมหาพรหม, สมศักดิ์ จีวีวัฒนา, และกระพันธ์ ศรีรงาน (2566, บทคัดย่อ) จากวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน การเลียนแบบสื่อ เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และความฉลาดทางอารมณ์ต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 680 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณ ผลการวิจัยคือ 1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว คือ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าว คือ ตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ 2. โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดทุกค่า คือ $X^2 = 141.85$; $df = 123$; $P = 0.12$; $CFI = 0.99$; $TLI = 0.99$; $RMSEA = 0.02$; $SRMR = 0.03$; $X^2/df = 1.15$ และ $R^2 = 0.61$ 3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมก้าวร้าว คือ กลุ่มเพื่อน และความฉลาดทางอารมณ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมต่อพฤติกรรมดังกล่าว คือ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู การเลียนแบบสื่อ และตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. ขั้นตอนการวิจัย
5. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการตรวจสอบคุณภาพ
6. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 บุรีรัมย์ โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวจากกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ที่มีคะแนนรวมกลุ่มความเสี่ยง ในระดับ 16 - 17 จำนวน 67 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ มี 24 คน จากคะแนนระดับ 16 – 17 มีวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยมีคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงเข้าค่ายของโรงเรียน มีแบบตอบรับจากผู้ปกครอง อนุญาตยินยอม ให้นักเรียนในปกครองเข้าร่วมกิจกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวจากกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (ครูผู้สอน, ครูที่ปรึกษา, นักเรียน)

2. กิจกรรมละคร 12 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1	เปิดใจ...แชร์ความรู้สึก	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 2	สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 3	บัตรคำปั่นจินตนาการ	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 4	ครอบครัวอบอุ่นด้วยมือของเรา	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 5	ใจเขา ใจเรา	เวลา 1 ชั่วโมง

กิจกรรมที่ 6 ผู้ หรือ ถอย	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 7 จังหวะชีวิต	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 8 จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 9 พุดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 10 รักเธอนะ	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 11 คิดก่อนพูด	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 12 เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่	เวลา 1 ชั่วโมง

3. แบบบันทึกคะแนนพฤติกรรมรายบุคคล

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค้ในการพัฒนาเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว
3. นำกิจกรรมละครสร้างสรรค้ในการพัฒนาเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
4. ปรับปรุงกิจกรรมละครสร้างสรรค้ในการพัฒนาเด็กที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมก้าวร้าวตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำไปใช้กับเด็กกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการวิจัย

1. ใช้แบบประเมินวัดพฤติกรรมก้าวร้าว (แบบวัดจากกรมสุขภาพจิต) ประเมินนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
2. วัดระดับพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว ขั้นตอนในการประเมินพฤติกรรมจะต้องมีการวิเคราะห์พฤติกรรมที่ต้องการวัด เลือกเครื่องมือเพื่อสร้างเครื่องมือนำมาใช้ในการวัดให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่เราต้องการ และที่สำคัญต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการตัดสินจากเครื่องมือที่เรานำมาใช้ นำเครื่องมือไปดำเนินการวัดกับกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการประเมินพฤติกรรมความก้าวร้าว
3. ใช้ชุดกิจกรรมหรือเครื่องมือวิจัยที่เราได้ดำเนินการสร้างขึ้นมา มาดำเนินการวิจัยเพื่อลดและเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการตรวจสอบคุณภาพ

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและวิจัยที่เกี่ยวข้อง และมีการสอบถาม สัมภาษณ์องค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบของละครสร้างสรรค์
2. จัดทำกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทั้ง 12 แผน 12 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 6 สัปดาห์ โดยนำองค์ประกอบของกระบวนการทางละครสร้างสรรค์มาจัดกระทำข้อมูลให้มีความเหมาะสมสอดคล้องที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม
3. นำกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทั้งหมด 12 แผน ให้ผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จำนวน 3 ท่าน และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
4. นำกิจกรรมละครทั้ง 12 แผน เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม เพื่อร่วมพิจารณาทบทวนความเหมาะสมสอดคล้องกับนักเรียนและเวลาเรียน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

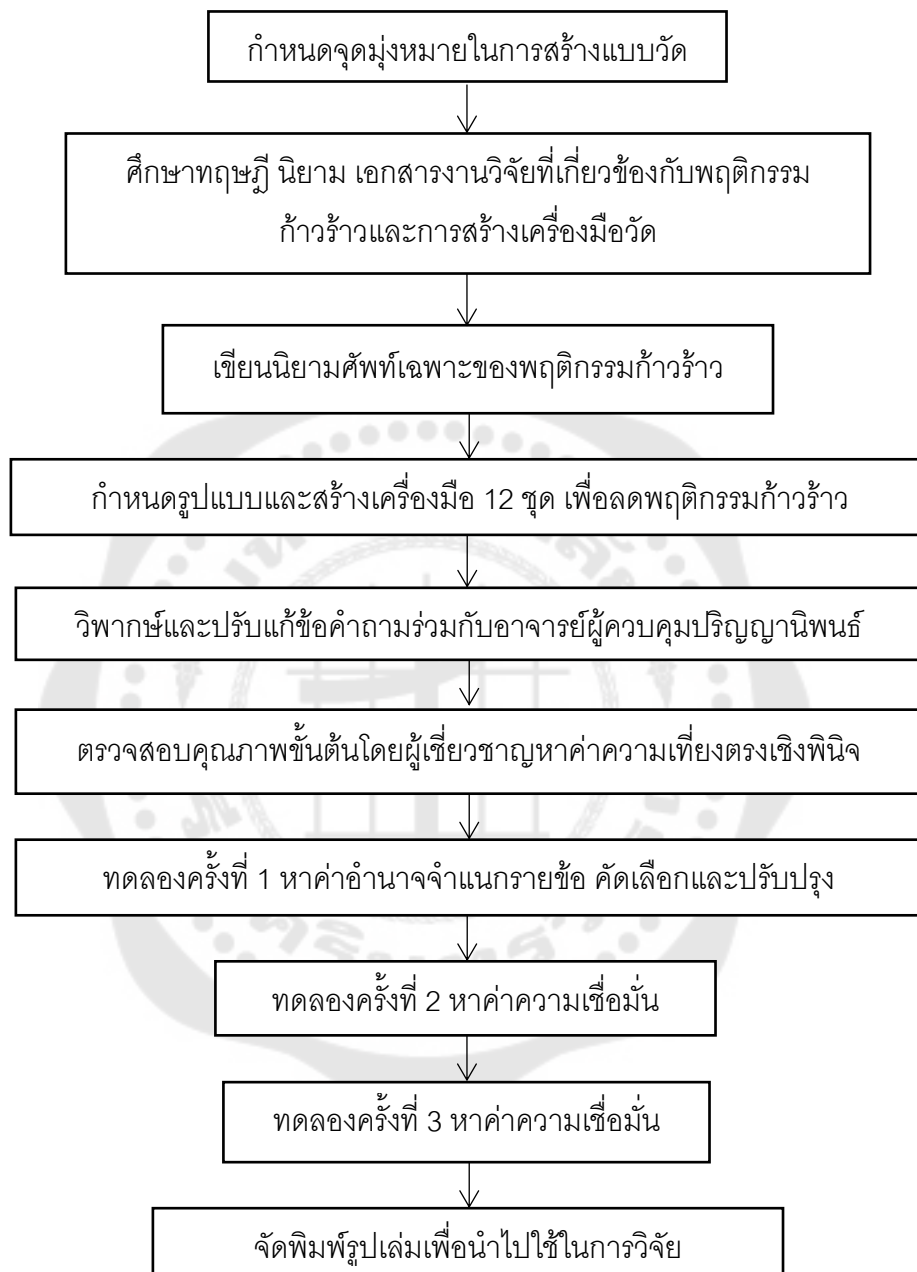
1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังโรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม เพื่ออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนในการลงพื้นที่ในการทำกิจกรรมและเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มวิจัย
2. ผู้วิจัยนำกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทั้ง 12 แผน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน จากแบบคัดกรองพฤติกรรม sdq จากกรมสุขภาพจิต โดยประเมินจาก ครูและผู้ปกครองระหว่างก่อนและหลังทำกิจกรรมละครสร้างสรรค์ โดยใช้ t-test แบบ dependent และค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังแผนภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 2 แผนภาพการดำเนินงาน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย
โดยการศึกษาตามขบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ได้ดังนี้

1. ผลการสร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและ
หลังของนักเรียนจากใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการใช้
กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการนำเสนอ ดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
k	แทน	คะแนนเต็ม
x	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
T	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่นำมาใช้ในการพิจารณา t – Distribution
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

ผลการสร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการสร้างกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์ มีทั้งหมด 12 กิจกรรม (IOC = 0.83) ซึ่งใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นจำนวนทั้งสิ้น 12 ครั้ง โดยแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ขั้นนำ 10 นาที, ขั้นทำกิจกรรม 40 นาที, ขั้นสรุป 10 นาที โดยมีกิจกรรม 12 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 เปิดใจ...แชร์ความรู้สึก	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 3 บัตรคำปั้นจินตนาการ	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 4 ครอบครัวย่อด้วยมือของเรา	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 5 ใจเขา ใจเรา	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 6 สู้ หรือ ถอย	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 7 จังหวะชีวิต	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 8 จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 9 พุดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 10 รักเธอนะ	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 11 คิดก่อนพูด	เวลา 1 ชั่วโมง
กิจกรรมที่ 12 เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่	เวลา 1 ชั่วโมง

ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล

ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 12 กิจกรรม มีผลการศึกษาดังตาราง 2 ถึง 13 ดังนี้

ตาราง 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 1 เปิดใจ...แชร์ความรู้ดี

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)					คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมรับผิดชอบและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็นและวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์				
1	3	3	3	3	3	15	3.0	ปานกลาง	
2	3	3	3	3	4	16	3.2	ปานกลาง	
3	3	3	3	3	3	15	3.0	ปานกลาง	
4	3	3	3	4	4	17	3.4	ปานกลาง	
5	3	3	3	4	4	17	3.4	ปานกลาง	
6	3	3	3	4	3	16	3.2	ปานกลาง	
7	3	3	3	4	3	16	3.2	ปานกลาง	
8	3	3	3	4	3	16	3.2	ปานกลาง	
9	4	3	3	4	3	17	3.4	ปานกลาง	
10	3	3	3	4	3	16	3.2	ปานกลาง	
11	3	3	4	4	3	17	3.4	ปานกลาง	
12	3	3	3	4	3	16	3.2	ปานกลาง	
13	3	2	3	3	3	14	2.8	ปานกลาง	
14	3	3	3	3	3	15	3.0	ปานกลาง	
15	3	3	4	3	3	16	3.2	ปานกลาง	
16	3	3	4	3	3	16	3.2	ปานกลาง	
17	3	3	3	4	4	17	3.4	ปานกลาง	
18	3	4	3	3	4	17	3.4	ปานกลาง	
19	3	3	3	3	3	15	3.0	ปานกลาง	
20	3	3	3	3	3	15	3.0	ปานกลาง	
21	3	3	4	4	4	18	3.6	ปานกลาง	
22	3	3	3	3	4	16	3.2	ปานกลาง	
23	3	3	3	3	3	15	3.0	ปานกลาง	
24	3	3	3	3	3	15	3.0	ปานกลาง	
						ค่าเฉลี่ย	16	3.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาพฤติกรรมการของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 1 เปิดใจ...แชร์ความรู้สึก ซึ่ง พบว่ากิจกรรมนี้นักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 3.20 อยู่ในระดับปานกลาง ผู้นำกิจกรรมได้สังเกตพฤติกรรมระหว่างทำกิจกรรมของนักเรียนทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม นักเรียนยังไม่กล้าแสดงออกหรือยังไม่กล้าเปิดใจพูดคุยและพบว่ามึ้นักเรียนที่อยากปรึกษาผู้นำกิจกรรมหลังจากสิ้นสุดกิจกรรมแล้วเป็นรายบุคคล

ตาราง 3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)					คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อน	ในการทำกิจกรรม	สัมพันธ์ภาพที่ดีและเกิดความไว้ใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม			
1	3	3	4	3	3	16	3.2	ปานกลาง
2	3	3	4	4	3	17	3.4	ปานกลาง
3	3	4	4	4	3	18	3.6	มาก
4	3	3	4	4	4	18	3.6	มาก
5	3	4	4	4	4	19	3.8	มาก
6	3	3	3	4	3	16	3.2	ปานกลาง
7	3	4	4	4	3	18	3.6	มาก
8	3	4	4	4	3	18	3.6	มาก
9	3	3	4	4	3	17	3.4	ปานกลาง
10	3	3	4	4	4	18	3.6	มาก
11	3	4	4	4	3	18	3.6	มาก
12	3	4	3	4	3	17	3.4	ปานกลาง
13	3	2	4	4	4	17	3.4	ปานกลาง
14	3	3	3	3	4	16	3.2	ปานกลาง
15	3	3	3	3	4	16	3.2	ปานกลาง
16	3	4	4	3	3	17	3.4	ปานกลาง
17	3	3	4	4	4	18	3.6	มาก
18	4	4	3	3	4	18	3.6	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็นและวิธีการแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
19	3	4	3	3	3	16	3.2	ปานกลาง	
20	3	4	3	3	3	16	3.2	ปานกลาง	
21	4	3	4	4	4	19	3.8	มาก	
22	3	3	3	3	4	16	3.2	ปานกลาง	
23	3	3	3	4	3	16	3.2	ปานกลาง	
24	3	4	4	4	3	18	3.6	มาก	
ค่าเฉลี่ย						17	3.44	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส ซึ่งพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 3.44 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นจากกิจกรรมที่ 1 จากการสังเกต ที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม นักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิด กล้าตอบคำถาม และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนด้วยกันมากขึ้น

ตาราง 4 ผลการศึกษาพฤติกรรมการของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 3 บัตรคำปั้นจินตนาการ

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนน รวม (25 คะแนน)	ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็น ของเพื่อน	มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน ในการทำกิจกรรม	มีสัมพันธภาพที่ดีและ เกิดความไว้วางใจระหว่าง ผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็น และวิธีการแก้ไขปัญหา อย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
1	3	3	4	3	3	16	3.2	ปานกลาง	
2	3	4	4	4	4	19	3.8	มาก	
3	3	4	4	3	3	17	3.4	มาก	
4	3	3	4	4	4	18	3.6	มาก	
5	3	4	4	4	4	19	3.8	มาก	
6	4	4	4	4	3	19	3.8	มาก	
7	4	4	4	4	3	19	3.8	มาก	
8	4	4	4	4	5	21	4.2	มาก	
9	4	3	4	4	3	18	3.6	มาก	
10	4	3	4	4	4	19	3.8	มาก	
11	4	4	4	4	4	20	4	มาก	
12	4	4	4	4	3	19	3.8	มาก	
13	4	2	4	4	4	18	3.6	ปานกลาง	
14	3	3	3	3	4	16	3.2	ปานกลาง	
15	3	3	4	3	4	17	3.4	ปานกลาง	
16	5	4	4	3	4	20	4	มาก	
17	3	3	4	4	4	18	3.6	มาก	
18	4	4	3	3	4	18	3.6	มาก	
19	5	4	3	3	3	18	3.6	มาก	
20	3	4	3	3	3	16	3.2	ปานกลาง	
21	4	3	4	4	4	19	3.8	มาก	
22	5	3	3	3	4	18	3.6	มาก	
23	3	3	3	4	3	16	3.2	ปานกลาง	
24	3	4	4	4	3	18	3.6	มาก	
						ค่าเฉลี่ย	18.2	3.6	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 3 บัตรคำปั้นจินตนาการ พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 3.6 อยู่ในระดับมาก ในกิจกรรมที่ 3 บัตรคำปั้นจินตนาการ นักเรียนบางคนจับบัตรคำและสามารถจินตนาการและแสดงออกตามบัตรคำได้อย่างไม่เหน็ดเหนื่อย แต่นักเรียนบางคน ต้องใช้เวลาและช่วยกระตุ้นแนวคิด ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าแสดงออก ซึ่งผู้นำกิจกรรมจะให้นักเรียนวนจับบัตรคำ เพื่อเป็นการสร้างความเคยชินในการพัฒนาในด้านทักษะการสร้างจินตนาการและยังสามารถอธิบาย เข้าใจและแยกพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ได้

ตาราง 5 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 4 ครอบคร้วครอบอุ้งด้วยมือของเรา

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	สัมพันธ์ภาพที่ดีและเกิดความไว้ใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็นและวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
1	4	4	4	4	4	4	20	4	มาก
2	4	4	5	4	4	4	21	4.2	มาก
3	4	4	5	5	4	4	22	4.4	มาก
4	4	4	4	4	4	4	20	4	มาก
5	4	4	4	5	4	4	21	4.2	มาก
6	5	4	4	4	4	4	21	4.2	มาก
7	5	4	4	4	4	4	21	4.2	มาก
8	4	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก
9	4	4	4	5	5	4	22	4.4	มาก
10	5	4	4	5	4	4	22	4.4	มาก
11	5	5	4	5	4	4	23	4.6	มาก
12	5	4	4	4	4	4	21	4.2	มาก
13	5	3	4	4	4	4	20	4	มาก
14	4	4	4	4	4	3	19	3.8	มาก
15	4	4	4	4	4	4	20	4	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนน รวม (25 คะแนน)	ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็น ของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อน ในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมที่ดีและ เกิดความไว้วางใจระหว่าง ผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็น และวิธีการแก้ไขปัญหา อย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
16	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
17	4	4	4	4	4	20	4	มาก	
18	4	4	4	4	4	20	4	มาก	
19	4	4	4	4	4	20	4	มาก	
20	4	4	5	4	4	21	4.2	มาก	
21	4	4	5	5	4	22	4.4	มาก	
22	4	4	4	4	4	20	4	มาก	
23	4	4	4	5	4	21	4.2	มาก	
24	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
ค่าเฉลี่ย						2.1	4.1	มาก	

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรม
ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 4 ครอบคลุมอบอุ่นด้วยมือของเรา พบว่า
นักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.1 อยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่าในการทำกิจกรรมที่ 4 นั้น
นักเรียนมีความไว้วางใจกับเพื่อนสมาชิกและครูผู้นำกิจกรรมมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยน แนะนำ
ประสบการณ์ชีวิต เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้ดีขึ้น โดยเริ่มจากการที่มีพฤติกรรมที่
พึงประสงค์ ให้เล็งเห็นความสำคัญของคุณภาพสังคมในครอบครัว เพื่อลดการสร้างปัญหาให้กับ
ผู้อื่นและกลายเป็นปัญหาสังคม

ตาราง 6 ผลการศึกษาพฤติกรรมการชงนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 5 ใจเขา ใจเรา

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	มีสัมพันธภาพที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็นและวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
1	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
2	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก	
3	5	4	4	5	4	22	4.4	มาก	
4	4	4	4	5	4	21	4.2	มาก	
5	4	4	5	5	5	23	4.6	มากที่สุด	
6	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
7	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
8	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
9	5	3	4	4	5	21	4.2	มาก	
10	4	3	4	5	4	20	4	มาก	
11	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
12	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
13	5	3	4	4	4	20	4	มาก	
14	5	4	4	3	3	19	3.8	มาก	
15	5	4	4	5	4	22	4.4	มาก	
16	5	4	4	5	4	22	4.4	มาก	
17	5	3	4	4	4	20	4	มาก	
18	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
19	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
20	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
21	5	4	5	5	4	23	4.6	มากที่สุด	
22	4	3	4	4	4	19	3.8	มาก	
23	4	4	4	4	4	20	4	มาก	
24	4	3	4	4	4	19	3.8	มาก	
	ค่าเฉลี่ย						21	4.2	มาก

จากตารางที่ 6 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 5 ใจเขา ใจเรา พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.2 อยู่ในระดับมาก จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ในการทำกิจกรรมที่ 5 ใจเขา ใจเรา นักเรียนมีความสนใจและช่วยกันแสดงความคิดเห็นกันต่อพฤติกรรมหรือคำพูดที่ตนเองเคยเป็นผู้กระทำและเป็นผู้ถูกกระทำ มีแลกเปลี่ยนความรู้สึกกันโดยผ่านการแสดงบทบาทสมมติ และให้ช่วยกันเสนอแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ตาราง 7 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 6 ผู้หรือถอย

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็นและวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
1	5	3	5	4	4	21	4.2	มาก	
2	4	4	4	4	4	20	4	มาก	
3	4	4	4	5	3	20	4	มาก	
4	3	3	4	4	4	18	3.6	มาก	
5	5	4	4	5	5	23	4.6	มากที่สุด	
6	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
7	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
8	5	5	4	5	5	24	4.8	มากที่สุด	
9	4	3	4	5	5	21	4.2	มาก	
10	4	3	4	5	4	20	4	มาก	
11	5	4	4	5	4	22	4.4	มาก	
12	5	4	4	5	5	23	4.6	มากที่สุด	
13	5	5	4	4	4	22	4.4	มาก	
14	5	5	5	5	5	25	5	มาก	
15	5	4	4	5	4	22	4.4	มาก	
16	5	4	4	5	4	22	4.4	มาก	

ตาราง 7 (ต่อ)

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนน รวม (25 คะแนน)	ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็น ของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อน ในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมที่ดีและ เกิดความไว้ใจระหว่าง ผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็น และวิธีการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
17	4	3	4	4	4	19	3.8	มาก	
18	5	4	5	5	4	23	4.6	มากที่สุด	
19	5	4	5	5	5	24	4.8	มากที่สุด	
20	5	4	5	5	5	24	4.8	มากที่สุด	
21	5	4	5	5	4	23	4.6	มากที่สุด	
22	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
23	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
24	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
			ค่าเฉลี่ย			22	4.4	มาก	

จากตารางที่ 7 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรม
ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 6 ผู้ หรือ ถอย พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ย
ทุกรายการ 4.4 อยู่ในระดับมาก และจากการสังเกตนักเรียนในการทำกิจกรรมนี้ นักเรียนมีความกล้า
แสดงออกและสนุกกิจกรรมนี้ เนื่องจากกิจกรรมนี้ จะมีการยกตัวอย่างการปะทะหรือทำร้ายร่างกาย
ผู้อื่น โดยขาดความยับยั้งชั่งใจ จะเกิดความเสียหายอะไรเกิดขึ้นบ้าง นักเรียนสามารถทำความเข้าใจ
ต่อสถานการณ์ที่ถูกยกตัวอย่างขึ้นมาและสามารถเสนอความคิดเห็นในการป้องกันหรือแก้ปัญหา
ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ตาราง 8 ผลการศึกษาพฤติกรรมการชงนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 7 จังหวะชีวิต

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)					คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	มีสัมพันธภาพที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็นและวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์			
1	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก
2	4	4	4	4	4	20	4	มาก
3	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก
4	4	4	4	3	4	19	3.8	มาก
5	4	4	4	4	4	20	4	มาก
6	4	4	4	4	4	20	4	มาก
7	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก
8	4	5	4	4	4	21	4.2	มาก
9	5	4	4	5	4	22	4.4	มาก
10	4	3	4	5	4	20	4	มาก
11	5	4	4	5	4	22	4.4	มาก
12	4	4	4	4	4	20	4	มาก
13	4	5	4	4	5	22	4.4	มาก
14	4	4	4	3	4	19	3.8	มาก
15	5	4	4	3	4	20	4	มาก
16	4	4	4	4	4	20	4	มาก
17	4	3	4	4	4	19	3.8	มาก
18	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก
19	4	4	5	4	5	22	4.4	มาก
20	5	4	3	4	4	20	4	มาก
21	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก
22	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก
23	4	4	4	4	4	20	4	มาก
24	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก
	ค่าเฉลี่ย					21	4.1	มาก

จากตารางที่ 8 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 7 จังหวะชีวิต พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.1 อยู่ในระดับมาก จากการทำกิจกรรมนี้ นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจในเรื่องของการใช้เวลา ในการคิด การไตร่ตรอง การวางแผน ก่อนที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมานั้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ กระบวนการความคิด การพูด การกระทำ ต่าง ๆ ออกมา ซึ่งต้องอาศัยจังหวะหรือช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อลดปัญหาการกระทบกระทั่งกับผู้อื่น

ตาราง 9 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 8 จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	มีสัมพันธภาพที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็นและวิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
1	5	3	5	4	4	21	4.2	มาก	
2	4	4	4	4	4	20	4	มาก	
3	4	4	4	4	4	20	4	มาก	
4	3	3	4	4	4	18	3.6	มาก	
5	5	4	4	5	5	23	4.6	มากที่สุด	
6	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
7	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
8	5	5	4	5	5	24	4.8	มากที่สุด	
9	4	3	4	4	4	19	3.8	มาก	
10	4	3	4	5	4	20	4	มาก	
11	5	4	4	5	4	22	4.4	มาก	
12	5	4	4	5	5	23	4.6	มากที่สุด	
13	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
14	4	4	4	4	5	21	4.2	มาก	
15	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
16	5	4	4	5	4	22	4.4	มาก	

ตาราง 9 (ต่อ)

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของตนเอง	สนใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็นและวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์				
17	4	3	4	4	4	19	3.8	มาก	
18	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก	
19	5	4	5	5	5	24	4.8	มากที่สุด	
20	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
21	5	4	5	5	4	23	4.6	มากที่สุด	
22	5	5	4	4	4	22	4.4	มาก	
23	4	4	4	3	4	19	3.8	มาก	
24	5	5	4	4	4	22	4.4	มาก	
ค่าเฉลี่ย						21	4.3	มาก	

จากตารางที่ 9 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 8 จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าวพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.3 อยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน จะพบว่านักเรียนกล้าแลกเปลี่ยนหรือยอมรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเองและมีการเสนอแนวทางแก้ไขพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างยั่งยืน

ตาราง 10 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 9 พุดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนน รวม (25 คะแนน)	ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็น ของเพื่อน	มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน ในการทำกิจกรรม	มีสัมพันธภาพที่ดีและ เกิดความไว้วางใจระหว่าง ผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็น และวิธีการแก้ไขปัญหา อย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
1	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก	
2	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก	
3	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
4	4	4	5	4	4	21	4.2	มาก	
5	5	4	4	5	5	23	4.6	มากที่สุด	
6	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
7	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
8	5	5	4	5	5	24	4.8	มากที่สุด	
9	5	4	4	5	5	23	4.6	มาก	
10	5	5	4	5	4	23	4.6	มาก	
11	5	5	4	5	4	23	4.6	มาก	
12	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
13	5	4	5	4	4	22	4.4	มากที่สุด	
14	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
15	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
16	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
17	4	4	5	4	4	21	4.2	มาก	
18	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก	
19	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
20	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
21	5	4	5	5	4	23	4.6	มากที่สุด	
22	5	5	4	4	4	22	4.4	มาก	
23	4	4	5	4	4	21	4.2	มาก	
24	5	5	5	4	4	23	4.6	มาก	
	ค่าเฉลี่ย						22	4.4	มาก

จากตารางที่ 10 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 9 พูดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้ พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.4 อยู่ในระดับมาก จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน มีนักเรียนหลายคนที่ไม่กล้าพูดความรู้สึกที่ดีภายในใจกับคนในครอบครัว รวมทั้งการแสดงออก เช่น การกอด เพื่อบอกรักพ่อแม่ หรือหลังจากที่ทำความผิด ก็ไม่กล้าขอโทษ ทั้งวาจาหรือพฤติกรรม แต่หลังจากที่ทำกิจกรรมนี้แล้ว นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจมากขึ้น ในการใช้ภาษากายในการสื่อสารหรือใช้คำพูดที่ดีกับคนรอบข้าง

ตาราง 11 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 10 รักเธอนะ

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	สัมพันธ์ภาพที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็นและวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
1	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
2	5	4	5	4	3	21	4.2	มาก	
3	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก	
4	4	4	5	4	4	21	4.2	มาก	
5	5	4	5	5	5	24	4.8	มากที่สุด	
6	5	4	5	5	4	23	4.6	มากที่สุด	
7	5	4	4	4	5	22	4.4	มาก	
8	5	5	4	5	5	24	4.8	มากที่สุด	
9	5	4	4	5	5	23	4.6	มากที่สุด	
10	5	5	4	5	4	23	4.6	มากที่สุด	
11	5	5	4	5	5	24	4.8	มากที่สุด	
12	4	5	5	4	4	22	4.4	มาก	
13	4	4	5	4	4	21	4.2	มาก	
14	4	4	4	4	4	20	4	มาก	
15	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	

ตาราง 11 (ต่อ)

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนน รวม (25 คะแนน)	ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็น ของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อน ในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมที่ดีและ เกิดความไว้วางใจระหว่าง ผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็น และวิธีการแก้ไขปัญหา อย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
16	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
17	4	4	5	4	4	21	4.2	มาก	
18	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก	
19	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
20	5	4	4	4	4	21	4.2	มาก	
21	5	4	5	5	4	23	4.6	มากที่สุด	
22	5	5	4	4	4	22	4.4	มาก	
23	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก	
24	5	5	5	5	4	24	4.8	มากที่สุด	
ค่าเฉลี่ย						22	4.4	มาก	

จากตารางที่ 11 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรม
ละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 10 รักเธอนะ พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ย
ทุกรายการ 4.4 อยู่ในระดับมาก จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน นักเรียนสามารถอธิบาย
มีความเข้าใจ หลังจากที่ทำกิจกรรม โดยมีการสื่อสารผ่านร่างกายหรืออวัจนภาษา และยังเข้าใจ
และมีความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทางสายตา โดยให้เรียนรู้ผ่านสื่อ
และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากประสบการณ์จริง

ตาราง 12 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 11 คิดก่อนพูด

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)					คะแนน รวม (25 คะแนน)	ค่า เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็น ของเพื่อน	มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อน ในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมที่ดีและ เกิดความไว้วางใจระหว่าง ผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็น และวิธีการแก้ไขปัญหา อย่างสร้างสรรค์			
1	5	5	5	3	4	22	4.4	มาก
2	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
3	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
4	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก
5	5	4	5	4	4	22	4.4	มาก
6	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
7	5	5	4	5	5	24	4.8	มากที่สุด
8	5	5	5	4	5	24	4.8	มากที่สุด
9	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
10	5	5	5	4	5	24	4.8	มากที่สุด
11	5	5	5	4	5	24	4.8	มากที่สุด
12	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
13	5	5	5	3	4	22	4.4	มาก
14	4	4	4	4	4	20	4	มาก
15	5	4	5	3	4	21	4.2	มาก
16	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
17	4	4	5	4	4	21	4.2	มาก
18	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
19	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
20	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
21	5	5	5	5	4	24	4.8	มากที่สุด
22	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
23	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
24	5	5	5	4	5	24	4.8	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย					22	4.6	มาก

จากตารางที่ 12 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 11 คิดก่อนพูด พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.6 อยู่ในระดับมากที่สุด จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน กิจกรรมนี้ นักเรียนสามารถอธิบาย เรียนรู้ เข้าใจ กล้าแสดงความคิดเห็น ของพฤติกรรมพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ได้อย่างมั่นใจมากขึ้น

ตาราง 13 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 12 เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)					คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	สัมพันธ์ภาพที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม			
1	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
2	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
3	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
4	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
5	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
6	5	5	5	5	4	24	4.8	มากที่สุด
7	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
8	5	5	5	4	5	24	4.8	มากที่สุด
9	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
10	5	5	5	4	5	24	4.8	มากที่สุด
11	5	5	5	4	5	24	4.8	มากที่สุด
12	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
13	5	5	5	5	4	24	4.8	มากที่สุด
14	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
15	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
16	5	5	5	5	4	24	4.8	มากที่สุด
17	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด
18	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

เลขที่	พฤติกรรม (รายการละ 5 คะแนน)						คะแนนรวม (25 คะแนน)	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	สนใจช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	กล้าแสดงความคิดเห็นและวิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	คะแนน			
19	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
20	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
21	5	5	5	5	4	24	4.8	มากที่สุด	
22	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
23	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
24	5	5	5	4	4	23	4.6	มากที่สุด	
ค่าเฉลี่ย						23	4.7	มาก	

จากตารางที่ 13 ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 12 เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.7 อยู่ในระดับมากที่สุด จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน พบว่านักเรียนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นและพลังของคนดี ที่อยากจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ให้เป็นที่ยอมรับแก่คนรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นเพื่อน คนในครอบครัว ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ ยอมรับพร้อมปรับปรุงตนเองให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 12 กิจกรรม ที่สำคัญนักเรียนได้เพื่อนใหม่ที่สามารถพูดคุยปรึกษา ให้กำลังใจกัน รวมถึงครูผู้นำกิจกรรม ที่นักเรียนได้ให้ความไว้วางใจ ปรึกษาเรื่องเรียน ปัญหาเรื่องครอบครัว ปัญหาเรื่องเพื่อน ปัญหาของวัยรุ่น อีกด้วย

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยผลการศึกษาศักยภาพพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 1-12

กิจกรรมที่	ค่าเฉลี่ยรายกิจกรรม	ระดับคุณภาพ
1	3.2	ปานกลาง
2	3.44	ปานกลาง
3	3.6	มาก
4	4.1	มาก
5	4.2	มาก
6	4.4	มาก
7	4.1	มาก
8	4.3	มาก
9	4.4	มาก
10	4.4	มาก
11	4.6	มากที่สุด
12	4.7	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.12	มาก

จากตารางที่ 14 ผลการศึกษาศักยภาพพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 1-12 พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกกิจกรรม 4.12 อยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 12 กิจกรรม นักเรียนสามารถอธิบายเรียนรู้ เข้าใจ กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนวทางการแก้ปัญหาได้ และมีการเปลี่ยนแปลงทางความคิดที่ดีขึ้น และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ดีขึ้นตามลำดับ

**ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลัง
ของนักเรียนจากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์**

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังของ
นักเรียนจากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ ดังตารางที่ 15

ตาราง 15 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลัง ของนักเรียน
จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์

ลำดับ	คะแนนผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าว	
	ก่อนทำกิจกรรม	หลังทำกิจกรรม
1	18	12
2	18	11
3	18	14
4	18	13
5	18	9
6	18	12
7	17	6
8	17	8
9	18	6
10	17	9
11	17	7
12	17	7
13	17	8
14	18	12
15	18	10
16	18	13
17	18	8
18	18	13
19	17	12

ตาราง 15 (ต่อ)

ลำดับ	คะแนนผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าว	
	ก่อนทำกิจกรรม	ก่อนทำกิจกรรม
20	17	12
21	18	13
22	17	10
23	17	6
24	18	7
$\bar{X}$	17.58	9.92
S	0.50	2.65

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนเรียนเฉลี่ย 17.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 และมีคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวหลังเรียนเฉลี่ย 9.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.65

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังของนักเรียนหลังจากใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์

คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว	n	k	$\bar{X}$	S	t	df	p
ก่อนการจัดกิจกรรม	24	18	17.58	0.50	15.260	23	.000
หลังการจัดกิจกรรม	24	18	9.92	2.65			

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนหลังจากใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ต่ำกว่าก่อนใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 15.260$, $df = 23$, $p = .000$) โดยมีคะแนนเฉลี่ยของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าว ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 17.58 และ 9.92 คะแนนตามลำดับ (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50 และ 2.65 ตามลำดับ)

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการใช้กิจกรรม ละครสร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว

การศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการใช้กิจกรรมละคร
สร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ปราบกฏดังตารางที่ 14

ตาราง 17 ผลศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการใช้กิจกรรม
ละครสร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S	แปลผล
1. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม ได้เห็นถึงประโยชน์ของกิจกรรมทั้งหมด	4.96	0.20	มากที่สุด
2. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกที่ร่วม กิจกรรมด้วยกัน	4.92	0.28	มากที่สุด
3. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถอธิบาย พฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ได้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มองเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นมากขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม เห็นใจผู้อื่นมากขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
6. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม สามารถระงับอารมณ์ตนเองได้ เมื่อมีสิ่งเร้า ที่ทำให้เกิดความไม่พอใจ	4.88	0.45	มากที่สุด
7. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจ ในการนำกิจกรรม ทั้งหมด ไปใช้ในชีวิตประจำวันในทางสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ได้	4.96	0.20	มากที่สุด
8. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม กล้าแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาใน เชิงบวกได้อย่างสร้างสรรค์	4.79	0.41	มากที่สุด
9. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิด และมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ หลังจากที่ได้ร่วมกิจกรรมทั้งหมด	4.96	0.20	มากที่สุด
10. ด้านผู้กิจกรรม ภาพรวมมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมครั้งนี้	4.92	0.28	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.92	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์
เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว มีความพึงพอใจต่อใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, $S = 0.20$) โดยด้านที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ

ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถอธิบายพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ได้ ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มองเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นมากขึ้น และด้านผู้ร่วมกิจกรรม เห็นใจผู้อื่นมากขึ้น ($\bar{X} = 5.00, S = 0.00$) ส่วนด้านที่นักเรียนพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านผู้ร่วมกิจกรรม กล้าแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในเชิงบวกได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.79, S = 0.41$)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยวิเคราะห์ผลการวิจัยหลังจากได้ผลการวิจัยแล้ว สามารถสรุปผลการวิจัย โดยแบ่ง หัวข้อในการสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. กิจกรรมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์มีทั้งหมด 12 กิจกรรม (IOC = 0.83) ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวนทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง โดยผลการสรุปการจัดกิจกรรมของแต่ละกิจกรรมมีดังนี้

ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว

กิจกรรมที่ 1 เปิดใจ...แชร์ความรู้สึก พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 3.20 อยู่ในระดับปานกลาง

กิจกรรมที่ 2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 3.44 อยู่ในระดับปานกลาง

กิจกรรมที่ 3 บัตรคำปั้นจินตนาการ ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 3 บัตรคำปั้นจินตนาการ พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 3.6 อยู่ในระดับมาก

กิจกรรมที่ 4 ครอบครัวย้อนด้วยมือของเรา ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 4 ครอบครัวย้อนด้วยมือของเรา พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.1 อยู่ในระดับมาก

กิจกรรมที่ 5 ใจเขา ใจเรา ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 5 ใจเขาใจเรา พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.2 อยู่ในระดับมาก

กิจกรรมที่ 6 ผู้ หรือ ถอย ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 6 ผู้ หรือ ถอย พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.4 อยู่ในระดับมาก

กิจกรรมที่ 7 จังหวะชีวิต ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 7 จังหวะชีวิต พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.1 อยู่ในระดับมาก

กิจกรรมที่ 8 จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 8 จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.3 อยู่ในระดับมาก

กิจกรรมที่ 9 พุดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้ ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 9 พุดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้ พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.4 อยู่ในระดับมาก

กิจกรรมที่ 10 รักเธอนะ ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 10 รักเธอนะ พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.4 อยู่ในระดับมาก

กิจกรรมที่ 11 คิดก่อนพูด ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 11 ความดี มีประโยชน์ พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.6 อยู่ในระดับมากที่สุด

กิจกรรมที่ 12 เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่ ผลการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว กิจกรรมที่ 12 เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่ พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมเฉลี่ยทุกรายการ 4.7 อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนหลังจากใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ต่ำกว่าก่อนใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 15.260$, $df = 23$, $p = .000$) โดยมีคะแนนเฉลี่ยของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าว ก่อนและหลัง

ได้รับการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 17.58 และ 9.92 คะแนนตามลำดับ (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50 และ 2.65 ตามลำดับ)

3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว มีความพึงพอใจต่อใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, $S = 0.20$) โดยด้านที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถอธิบายพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ได้ ด้านผู้ร่วมกิจกรรมมองเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นมากขึ้น และด้านผู้ร่วมกิจกรรม เห็นใจผู้อื่นมากขึ้น ($\bar{X} = 5.00$, $S = 0.00$) ส่วนด้านที่นักเรียนพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านผู้ร่วมกิจกรรมกล้าแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในเชิงบวกได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.79$, $S = 0.41$)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การใช้ กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์

1. กิจกรรมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์มีทั้งหมด 12 กิจกรรม (IOC = 0.83) ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวนทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกมล ศรีทองสุข (2560, บทคัดย่อ) จากวิจัยเรื่อง กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจกรรมประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน อายุระหว่าง 3-4 ปี จำนวน 15 คน โดยทำการทดลองระยะเวลา 16 สัปดาห์ เครื่องมือวิจัยที่ใช้ คือ แผนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตัวเองในกิจกรรมประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน และแบบประเมินทักษะก่อนและหลังเรื่องการช่วยเหลือตนเองทั้ง 3 ด้าน โดยประกอบไปด้วย 1) ด้านความสะอาด 2) ด้านการแต่งตัว 3) ด้านการรับประทานอาหารและขับถ่าย โดยใช้สถิติที่ทดลองแบบ One Group Present-Posttest Design ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบไปด้วยกิจกรรม 3 ชุด แยกเป็น 12 แผน ผลวิจัยพบว่า เด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ มีการพัฒนาสูงกว่าก่อนทำกิจกรรม ร้อยละ 100 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เด็กสามารถเข้าใจและเรียนรู้ในเรื่องของด้านความสะอาดได้ดีที่สุด รองลงมาคือ ด้านการแต่งกายและสุดท้ายด้านการรับประทานอาหารและด้านการขับถ่าย

2. ผลสัมฤทธิ์ของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนหลังจากใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ต่ำกว่าก่อนใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 15.260$, $df = 23$, $p = .000$) โดยมีคะแนนเฉลี่ยของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าว

ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 17.58 และ 9.92 คะแนนตามลำดับ (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50 และ 2.65 ตามลำดับ) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดีชีลา แสงแก้ว (2559, บทคัดย่อ) จากผลสรุปวิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมการจัดการพฤติกรรมตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กสมาธิสั้น อายุ 9-11 ปี จำนวน 60 คน เครื่องมือ ประกอบด้วย 1) โปรแกรมจัดการพฤติกรรมตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม 2) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 3) แบบสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการวิจัย พบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ของกลุ่มทดลอง หลังได้รับโปรแกรมการจัดการพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กสมาธิสั้นน้อยกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .001

3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว มีความพึงพอใจต่อใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.92, S = 0.20$) โดยด้านที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถอธิบายพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ได้ ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มองเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นมากขึ้น และด้านผู้ร่วมกิจกรรม เห็นใจผู้อื่นมากขึ้น ($\bar{X} = 5.00, S = 0.00$) ส่วนด้านที่นักเรียนพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านผู้ร่วมกิจกรรม กล้าแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในเชิงบวกได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.79, S = 0.41$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ ผิวผาย (2561, บทคัดย่อ) จากสรุปผลวิจัยเรื่อง กิจกรรมละครสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะชีวิตการตระหนักรู้ในตน ของเด็กเร่ร่อน ศูนย์เด็กก่อสร้างนานาชาติ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการทดลองหลังการเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะชีวิตการตระหนักรู้ในตน จากแบบทดสอบแบบทดสอบ Rubin's Self Esteem Scale แบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งมีช่วงคะแนนโดยทฤษฎี (Theoretical Range of Scores) มีเกณฑ์คะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองในระดับ "สูง" 2.ผลจากการทดลองกิจกรรมละครสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะชีวิตการตระหนักรู้ในตน ของเด็กเร่ร่อน ศูนย์เด็กก่อสร้างนานาชาติ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก จากแบบวัดทางทักษะชีวิตการตระหนักรู้ในตน มีค่าเฉลี่ยทางทักษะชีวิตการตระหนักรู้ในตนเท่ากับ 4.41 ซึ่งอยู่ในระดับ "สูง"

ข้อเสนอแนะ

1. ควรใช้สื่อเทคโนโลยี มาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยให้นักเรียนเห็นตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม และหลากหลายมากขึ้น และเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้มีความสนใจ และอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรม

2. ควรมีผู้ช่วยนักวิจัย เพื่อช่วยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนขณะทำกิจกรรมอย่างละเอียด และนำข้อมูลไปปรับปรุงกิจกรรมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมละครสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์จากสิ่งที่ผู้ร่วมกิจกรรมรู้จักอยู่แล้วไปสู่การเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้น เน้นพัฒนาการทำงานของสมองทั้งสองซีก ภายใต้อาณัติและกติกาที่ตกลงร่วมกัน ซึ่งต้องใช้จินตนาการผนวกกับการใช้ปฏิภาณไหวพริบ จนกระทั่งนำไปสู่ความเข้าใจในสถานการณ์นั้น ๆ มากขึ้น ในที่สุด ดังนั้นกิจกรรมละครสร้างสรรค์ จึงอาจเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้ดี

บรรณานุกรม

- Brooks-Harris, J. E. (2008). *Integrative Multitheoretical Psychotherapy*. Boston: Houghton Mifflin.
- Corey, G. (2010). *Theory and Practice of Group Counseling* (8th ed.). USA: Brooks.
- Mikulas, W. L. (1978). *Behavior Modification*. New York: Harper and Row.
- กรณิการ์ แก้วสกุล. (2539). *ละครสร้างสรรค์*. จาก <https://kornnika2539.wordpress.com/บทเรียน/บทที่-3/>
- โกมล ศรีทองสุข. (2560). *กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันของเด็กก่อนวัยเรียน*. (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. ศิลปการแสดงศึกษา).
- บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- คุณาพร ไชยโรจน์. (2553). *พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง : กรณีศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงในวัยรุ่นจังหวัดสงขลา*. จาก <https://torrasub.wordpress.com/บทความ/พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง/>
- จักรพงษ์ อารินวงศ์. (2555). *รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจสาขาพาณิชยกรรมระดับชั้น ปวช.1. เชียงใหม่: วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพบริหารธุรกิจ*.
- ฉวีวรรณ กิณางค์. (2524). *การละครสำหรับครูประถม*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ฉัตรไชย เสลา. (2542). *การใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย*. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ชนิตา เกตุอำไพ. (2546). *การศึกษความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการกำกับตนเองในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 3 จังหวัดชุมพร*. (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ณัชชา ศรีมหาพรหม, สมศักดิ์ จีวัฒนา, และกระพันธ์ ศรีงาน. (2566). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 42(1), 85-95.*
- ณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียร. (2558). *เอกสารประกอบการสอน: Cognitive behavior therapy*. ม.ป.พ. อัดสำเนา.

- ณิชา อุทัยวัฒน์ และกุสุมา เทพักษ์. (2562). ผลของการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 21(1), 62-72.
- ติชิตา แสงแก้ว. (2559). ผลของโปรแกรมการจัดการพฤติกรรมตามแนวคิตฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กชายสมาธิสั้น. (วิทยานิพนธ์ พย.ม. การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ทินกร มากมูล. (2552). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ประทีป จินนี่. (2540). เอกสารประกอบการสอน: การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปาริชาติ จีงวิวัฒน์ภรณ์. (2545). การใช้ละครสร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- พรพรรณ ผิวผาย. (2561). กิจกรรมละครสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะชีวิตการตระหนักรู้ในตนเองของเด็กเร่ร่อน ศูนย์เด็กก่อสร้างนานาชาติ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก. (วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ศิลปะการแสดงศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, นครนายก.
- พรรัตน์ ดำรุง. (2547). การละครสำหรับเยาวชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ แก้วพาดิ. (2545). ผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (โรงเรียนขยายโอกาส): ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนบ้านนากระทาด อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. (ปริญญาโท กศ.ม. จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พิรัชญา ภามนตรี. (2562). การพัฒนากิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของเยาวชน: กรณีศึกษา เยาวชนในชุมชนอาคารทรัพย์สิน 26-7 เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาโท กศ.ม. ศิลปะศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ภรณ์ คุรุรัตน์ และนางเยาว์ แจ้งเพ็ญแข. (2535). ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (ม.ป.ป.). ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

- รัชดาภรณ์ ไกรกริ่ง. (2549). ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีมหาธาตุ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. จิตวิทยาการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เรณู โกศินานนท์. (2543). *นาฏศิลป์ไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วัลลภา จันทร์เพ็ญ. (2544). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมตามแนวความคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา. (ปริญญา ค.ด. หลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สดใส พันธุ์โกมล. (2542). *ศิลปะของการแสดง (ละครสมัยใหม่)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมโภชน์ เขี่ยมสุภาชาติ. (2541). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา พันธุ์วร. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ชั้นมัธยมปีที่ 3. (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. การวัดผลการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุนนมาลย์ นิมนต์พันธ์. (2541). *การละครไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อัครเดช กลินพิบูลย์. (2556). การจัดการกับพฤติกรรมก้าวร้าว. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/520965>

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/2393

วันที่ 18 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม

เนื่องด้วย นางสาวรัศมี หลอมประโคน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรวัน แพทยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ภัทรนันท์ ไวทยะสิน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 063 156 4453

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวรัศมี หลอมประโคน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/2394

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

18 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เนื่องด้วย นางสาวรัศมี หลอมประโคน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรวัน แพทยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ภคพร พิมสาร เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อ เรื่อง “การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง จังหวัดบุรีรัมย์” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวรัศมี หลอมประโคน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 063 156 4453

ที่ อว 8718/2394

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

18 กันยายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

เนื่องด้วย นางสาวรัศมี หลอมประโคน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรวัน แพทยานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาววัชรภรณ์ แสนท้าว เป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อ เรื่อง “การใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวรัศมี หลอมประโคน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 063 156 4453

ภาคผนวก ข

แผนกิจกรรมการละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว 12

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 1**

ประสาทมัมผัส หมายถึง ประสาทมัมผัสทั้ง 5 หมายถึง การมองเห็น การลิ้มรส การได้กลิ่น การได้ยิน และการสัมผัส ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวผ่านอวัยวะรับความรู้สึก อันได้แก่ ตา ลิ้น จมูก หู และผิวหนัง ประสาทรับรู้ทั้ง 5 นี้ส่งผลอย่างมากต่อความคิดและอารมณ์ รวมทั้งพัฒนาการด้านต่าง ๆ

1. **ชื่อกิจกรรม** เปิดใจ...แชร์ความรู้สึก
2. **วัตถุประสงค์**
  - 1) เพื่อละลายพฤติกรรมและทำความรู้จักกัน กับสมาชิกในห้องเรียน
  - 2) เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม
3. **เวลา** 50 นาที
4. **วิธีการดำเนินงาน**

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้ จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<u>ขั้นนำ 10 นาที</u> 1. ผู้นำกิจกรรมแนะนำตนเองและอธิบายถึงความสำคัญในการทำกิจกรรม “แชร์ความรู้สึก” <u>ขั้นทำกิจกรรม 30 นาที</u> 1. ให้ผู้ร่วมกิจกรรมหนึ่งเป็นวงกลม 1 วง แนะนำตนเอง 2. ให้ผู้ร่วมกิจกรรม เล่าประสบการณ์ในเรื่องพฤติกรรมที่พึงประสงค์และเล่าเรื่องพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ให้กับสมาชิกในกลุ่มฟัง 3. ผู้นำกิจกรรมแจกใบงาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์	1. เกิดความไว้วางใจและสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม 2. ผู้ร่วมกิจกรรม เรียนรู้ เข้าใจ และสามารถอธิบายพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ได้	<u>กิจกรรมละคร</u> <u>สร้างสรรค์</u> -ประสาทมัมผัส <u>ทฤษฎีพฤติกรรม</u> <u>ทางปัญญา</u> -การสำรวจตัวเอง (Self-observation)

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>ขั้นสรุป 10 นาที</p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม ให้แก่วิดและแนวคิดเชิงบวกที่จะพัฒนาให้เกิดเป็นจุดเด่นที่จะพัฒนาให้เกิดเป็นจุดเด่น จุดแข็ง หรือการเห็นคุณค่าในตนเองและเป็นประโยชน์ต่อผู้ร่วมกิจกรรมและสรุปกิจกรรม</p> <p>2. หากมีผู้ร่วมกิจกรรมอยากปรึกษาเป็นการส่วนตัว สามารถพูดคุยกับผู้นำกิจกรรมหลังจากจบกิจกรรมได้</p>		

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็นการประเมินผล	ความสามารถและทักษะ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
-สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีและเกิดความไว้วางใจระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม	การสังเกต	ประเมินความพึงพอใจและผู้นำกิจกรรมสังเกตพฤติกรรม	-ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน -ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) ใบงาน พฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์

ใบงาน เรื่อง พฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์

ชื่อ ..... ชั้น ม. .... เลขที่ .....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียน $\surd$ หน้าข้อความที่เป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมและเขียน $\times$ หน้าข้อความที่เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน

- .....1. ตั้งใจเดินชนครู ด้วยเหตุที่ครูตักเตือนเรื่องทรงผม
- .....2. ไม่ได้เถียงพ่อแม่
- .....3. ใช้คำพูดอ่อนหวานไพเราะกับสมาชิกในครอบครัว
- .....4. พูดล้อเลียนจุดด้อยให้เพื่อนอาย
- .....5. ยึดความคิดของตนเองเป็นหลักและพร้อมจะกล่าวหาผู้อื่นเสมอ หากไม่เห็นด้วย
- .....6. นับ 1- 10 ในใจเมื่อโกรธเพื่อน
- .....7. ขว้างลูกบอลถูกเพื่อนโดยไม่ตั้งใจ จึงกล่าวขอโทษ
- .....8. ส่งเสียงดังโวยวาย เมื่อเพื่อนไม่ให้ยืมรถมอเตอร์ไซด์

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 2**

1. **ชื่อกิจกรรม** สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส
2. **วัตถุประสงค์**
  - 1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสร้างความไว้วางใจกับเพื่อนร่วมกิจกรรมด้วยกันโดยการเรียนรู้ผ่านการ
การใช้ประสาทสัมผัส
3. **เวลา** 50 นาที
4. **วิธีการดำเนินงาน**

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p><u>ขั้นนำ 10 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม เปิดประเด็นและซักถามการใช้ประสาทสัมผัส ว่ามีความสำคัญอย่างไรกับชีวิตมนุษย์</p> <p><u>ขั้นทำกิจกรรม 30 นาที</u></p> <p>1) ผู้นำกิจกรรม อธิบายกิจกรรม และให้ผู้ร่วมกิจกรรมแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-8 คน หรือตามความเหมาะสม</p> <p>2) ให้แต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มละ 2 คน จากนั้นให้คนหนึ่งเป็นคนตาดี และอีกคนเป็นคนตาบอด ผู้นำกิจกรรม นำผ้าผูกตาแก่ผู้ที่สมมติเป็นคนตาบอดและให้ผูกตาไว้ให้แน่น จากนั้น ให้คนตาดี จูงมือคนตาบอด เดินไปทำกิจกรรมตามฐานที่ได้จัดไว้ให้ทั้งหมด 5 ฐาน โดยแต่ละฐานจะมีวัสดุสิ่งของที่เตรียมเอาไว้ในกล่อง 5 กล่อง</p> <p>กล่องที่ 1 การฟัง โดยการใช้เสียงเอฟเฟกต์จากโทรศัพท์</p> <p>กล่องที่ 2 การลิ้มรส โดยการเตรียมผลไม้หรือขนมไว้ให้ชิม</p> <p>กล่องที่ 3 การได้กลิ่น โดยการนำไปไม้หรือดอกไม้ที่ดมกลิ่นได้ มาให้คนตาบอดดม</p> <p>กล่องที่ 4 การสัมผัส โดยนำสิ่งของที่มีพื้นผิวหรือ</p>	<p>1.เกิดความไว้วางใจและสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้นำและผู้ร่วมกิจกรรม</p> <p>2.ผู้ร่วมกิจกรรม เรียนรู้ เข้าใจ และสามารถบอกถึงหรืออธิบายได้ว่าตนเองมีความรู้สึกอย่างไรในขณะที่ทำกิจกรรมผ่านการรับรู้และประสาทสัมผัส</p>	<p><u>กิจกรรมละคร</u></p> <p><u>สร้างสรรค์</u></p> <p>-ประสาทสัมผัส</p> <p><u>ทฤษฎีพฤติกรรม</u></p> <p><u>ทางปัญญา</u></p> <p>-การสำรวจตัวเอง (Self-observation)</p>

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>มีอุณหภูมิมมาให้สัมผัส เช่น ก้อนหิน ทราย น้ำแข็ง เลื้อย กางเกง ขวดน้ำ กระเป๋าดินสอ เป็นต้น สิ่งสำคัญ ไม่ควรมีความคมหรืออันตรายมาให้คนตาบอดสัมผัส</p> <p>กล่องที่ 5 การดู โดยฐานนี้ จะต้องถอดผ้าคนตาบอดออก และคนตาดี ต้องใช้ภาพที่จับได้จากกล่องให้คนตาบอดดู โดยที่คนตาดีจะไม่เห็นภาพนั้นก่อน และคนตาบอดอธิบายลักษณะ โดยห้ามพูดชื่อของภาพนั้น ถ้าคนตาดีตอบถูก ก็จะได้คะแนนไป</p> <p>3. สลับกันเป็นคนตาบอดและคนตาดี</p> <p>4. ให้คนตาบอดแต่ละทีม ได้เล่าให้ฟังว่าได้จินตนาการว่าในกล่องนั้นมีอะไรบ้าง</p> <p>ขั้นสรุป 10 นาที</p> <p>โดยใช้คำถามในการประเมินผล</p> <p>1. รู้สึกอย่างไรในตอนที่เป็นคนตาดี แล้วต้องนำคนตาบอด</p> <p>2. รู้สึกอย่างไรในตอนที่เป็นคนตาบอด ที่ต้องสำรวจสิ่งต่าง ๆ และเมื่อจับหรือสัมผัส มีความรู้สึกอย่างไรบ้าง</p> <p>3. ได้ประสบการณ์อะไรจากกิจกรรมนี้</p> <p>4. ผู้นำกิจกรรมอธิบายและสรุปกิจกรรมทั้งหมด</p>		

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็นการประเมินผล	ความสามารถและทักษะ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
-สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสร้าง ความไว้วางใจกับเพื่อนร่วม กิจกรรมด้วยกันโดย การเรียนรู้ผ่านการใช้ ประสาทสัมผัส	การสังเกต	ประเมิน ความพึงพอใจ	-ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน -ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) ใบความรู้เกี่ยวกับประสาทสัมผัส
- 2) สื่อการเรียนรู้

ใบความรู้ ประสาทสัมผัสทั้ง 5

SENSORY PLAY

Sensory Play คืออะไร?

การเล่นที่ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส รวมไปถึงการเคลื่อนไหว อันมีความสำคัญกับพัฒนาการของเด็ก

TASTE **VISION** **TOUCH** **HEARING** **SMELL**

ทำไมต้องเป็น Sensory Play?

Sensory Play เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กสำรวจ สังเกต รู้จักจินตนาการและการสร้างสรรค์ เด็กจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด เมื่อมีความรู้สึกร่วมด้วยตนเอง โดยทุกประสบการณ์การเรียนรู้นั้น จะช่วยเสริมสร้างการเชื่อมต่อของเส้นทางประสาท ที่ช่วยพัฒนาศักยภาพและการเจริญเติบโตของสมองจากการเล่นและรับรู้จากประสาทสัมผัส ซึ่งมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กมีส่วนร่วมกับพื้นผิวต่างๆ พวกเขาจะเรียนรู้ว่าพื้นผิวไคหยาบ-เรียบ, แข็ง-นุ่ม, เปียก-แห้ง ฯลฯ การรับรู้นี้เป็นขั้นตอนแรกในการเรียนรู้ การจำแนกและการจัดเรียงวัตถุ

“ระบบประสาทที่แข็งแรงกำลังก่อตัวขึ้นในสมองที่ยุ่งเหยิง ในขณะที่เด็กๆ สำรวจ และเชื่อมต่อกับโลกรอบตัวพวกเขาผ่านประสาทสัมผัส - เราเรียกสิ่งนี้ว่าการเล่น”

Sensory Play ประตู่แห่งการเรียนรู้ที่เสริมทักษะในหลากหลายด้าน

- ทักษะทางภาษา
- ทักษะการประสานงาน
- ทักษะการแก้ปัญหา
- ทักษะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
- ทักษะการควบคุมตนเอง (อารมณ์และพฤติกรรม)
- พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
- พัฒนากล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่และมัดเล็ก
- ฝึกสมาธิและความจำ

www.tropicalartstudio.com

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 3**

จินตนาการ หมายถึง ความสามารถในการสร้างภาพในสมอง ซึ่งภาพเหล่านี้ไม่ได้รับรู้ผ่านการมองเห็น การได้ยิน หรือผ่านวิธีการรับรู้อื่น ๆ จินตนาการถือได้ว่าเป็นตัวช่วยสำคัญในการนำความรู้ไปใช้งานจริงและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และยังเป็นรากฐานในการรวมประสบการณ์และกระบวนการเรียนรู้เข้าด้วยกัน

1. **ชื่อกิจกรรม** บัตรคำปั้นจินตนาการ

2. **วัตถุประสงค์**

- 1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถจินตนาการและเล่าเรื่องราวจากบัตรคำได้
- 2) เพื่อให้สามารถรับรู้ถึงความคิดภายในหรือประสบการณ์ในอดีตของผู้ร่วมกิจกรรมได้

3. **เวลา** 50 นาที

4. **วิธีการดำเนินงาน**

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p><u>ขั้นนำ 10 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม ให้ผู้ร่วมกิจกรรมนั่งเป็นวงกลม แล้วแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ร่วมกิจกรรมในเรื่องของพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ที่เคยเกิดขึ้นทางวาจาและทางร่างกายกับตัวเอง</p> <p><u>ขั้นทำกิจกรรม 30 นาที</u></p> <p>1. ให้ผู้ร่วมกิจกรรมทุกคนจับบัตรคำ คนละ 1 ใบ</p> <p>2. โดยในบัตรคำ จะเป็นคำหรือประโยคที่มีสถานการณ์ที่มีพฤติกรรมทางวาจาและทางร่างกายที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ แล้วให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้แสดงความคิดเห็นโดยมีการจินตนาการหรือเรื่องราวจากประสบการณ์พร้อมแนวคิดหรือวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ตัวอย่างบัตรคำ เช่น เมื่อเด็กผู้ชายใช้วาจาพูดทำร้ายจิตใจคุณครู, เมื่อเห็นเด็กผู้หญิงถูกเด็กผู้ชายต่อหน้า, เด็กชายกล้า ก้มเล่น</p>	<p>1. ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถจินตนาการและเล่าเรื่องราวจากบัตรคำได้</p> <p>2. ผู้ร่วมกิจกรรม กล้าแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในเชิงบวกและสร้างสรรค์</p>	<p><u>กิจกรรมละครสร้างสรรค์</u></p> <p>-จินตนาการ</p> <p><u>ทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา</u></p> <p>- การประเมินระดับอารมณ์ (Rating moods)</p> <p>- การพูดในใจ (Internal dialogue)</p>

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
โทรศัพท์แล้วเดินชนครุ ชั้นสรุป 10 นาที 1. ผู้นำกิจกรรม ตามผู้ร่วมกิจกรรมถึงความรู้สึก ในการเล่นกิจกรรมในครั้งนี้ พร้อมอธิบายและสรุป		

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็น การประเมินผล	ความสามารถและทักษะ	วิธีการ ประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์ การประเมิน
- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถจินตนาการและเล่า เรื่องราวจากบัตรคำได้ 2) เพื่อให้สามารถรับรู้ถึง ความคิดภายในหรือ ประสบการณ์ในอดีตของผู้ ร่วมกิจกรรมได้	การสังเกต	แบบบันทึกคะแนน และสังเกต พฤติกรรม	- ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) ใบความรู้ การจินตนาการ
- 2) บัตรคำ
- 3) กล้อง

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 4**

1. **ชื่อกิจกรรม** ครอบครัวยุบอุ่นด้วยมือของเรา
2. **วัตถุประสงค์**
  - 1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถจินตนาการและเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์จริงได้
3. **เวลา** 50 นาที
4. **วิธีการดำเนินงาน**

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p><u>ขั้นนำ 10 นาที</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำกิจกรรมให้ผู้ร่วมกิจกรรมแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-8 คนหรือตามความเหมาะสมให้ผู้ร่วมกิจกรรมส่งตัวแทนออกมาจับสลากที่ละกลุ่ม 2. เมื่อได้คำหรือประโยคในสลาก ให้ตะโกนบอกเพื่อน เพื่อประกอบหรือรวมร่างเป็นสิ่งนั้น เช่น ก (ชื่อสถานที่), จ (ชื่อสิ่งของที่ใช้ในบ้าน), ด (ชื่อสัตว์) เป็นต้น โดยแต่ละกลุ่มสามารถปรึกษาหรือออกแบบสร้างสรรค์เป็นรูปแบบไหนก็ได้ ตามข้อความสลากที่เพื่อนจับได้ 3. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการประกอบหรือรวมร่างของสมาชิก 4. สลับกลุ่มกันไปจับสลาก จนครบทุกกลุ่ม <p><u>ขั้นทำกิจกรรม 30 นาที</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำกิจกรรม เปิดภาพสื่อ ลักษณะครอบครัวที่ดีพร้อมอธิบาย 2. ให้ผู้ร่วมกิจกรรมจินตนาการภาพลักษณะครอบครัวที่ดีของตนเอง พร้อมกับเล่าให้สมาชิกฟัง <p><u>ขั้นสรุป 10 นาที</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำกิจกรรม สอบถามว่าได้อะไรจากการทำกิจกรรมนี้และสรุปกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ร่วมกิจกรรมได้ฝึกการคิดจินตนาการและเขียนเค้าโครงละคร ได้อย่างสร้างสรรค์ 	<p><u>กิจกรรมละครสร้างสรรค์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - จินตนาการ <p><u>ทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การประเมินระดับอารมณ์ (Rating moods) - การพูดในใจ (Internal dialogue)

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็น การประเมินผล	ความสามารถและ ทักษะ	วิธีการ ประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์ การประเมิน
- สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถจินตนาการ และเล่าเรื่องราวจาก ประสบการณ์จริงได้	การสังเกต	แบบบันทึกคะแนน และสังเกตพฤติกรรม	- ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน - ร้อยละ 60 ผ่าน เกณฑ์

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) สื่อการสอนเรื่อง ครอบครัวยุคใหม่ของฉัน

สื่อการสอน

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
จังหวัดบุรีรัมย์

ห้องสมุดชีวิตประจำเดือน เมษายน 2565
"ครอบครัวดี...สังคมมีสุข"

การสร้างสัมพันธภาพและ บรรยากาศที่อบอุ่นในครอบครัว

ลักษณะของครอบครัวที่อบอุ่น	หลักการอยู่ร่วมกันในครอบครัว
<p>หัวหน้าครอบครัวมีความรักความเข้าใจในสมาชิก มีความเมตตา เอื้อเฟื้อ เสียสละให้อภัย และเอื้ออาหารต่อสมาชิกในครอบครัวทุกคน ไม่ลงโทษต่อสมาชิกในครอบครัว โดยวิธีที่รุนแรงไม่แสดงกิริยาข่มขู่ หรือทำให้บุคคลในครอบครัวอับอาย</p> 	<p>มีความรัก ความห่วงใย เมตตากรุณา ต่อกันด้วยความจริงใจ และคอยดูแลทุกข์สุขของคนในครอบครัว</p>
<p>หัวหน้าครอบครัวไม่ลำเอียงในการเลี้ยงดู ให้ความรักความสำคัญกับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน เช่น ไม่ลำเอียงรักลูกคนเล็กมากที่สุดไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่แสดงกิริยารักเฉพาะบุตรตนเองกับผู้อื่น รักซาอูแลสมาชิกในครอบครัวเมื่อเจ็บป่วย</p> 	<p>มีน้ำใจต่อกัน รู้จักช่วยเหลือกัน มีการให้การรับตามความเหมาะสม มีความเกรงใจกัน เคารพในสิทธิส่วนบุคคล รู้จักกาลเทศะ</p>
<p>ระบบการปกครองมีความเป็นประชาธิปไตย และมีเสรีภาพ โดยรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เช่น ไม่เรื้อรังสิ่งของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาต ไม่ปิดจดหมายผู้อื่น เป็นต้น</p> 	<p>รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนในบ้าน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นทุกคนในครอบครัว ต้องช่วยกันเสนอแนะแนวทางแก้ไขด้วยความจริงใจ มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียงเข้าข้างใดข้างหนึ่ง ต้องปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน</p>
<p>สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่สามัคคี ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง หรืออาฆาตพยาบาทต่อกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน</p> 	<p>มีสัมมาคารวะแสดงความอ่อนน้อมต่อมตนต่อผู้ที่มีอายุมากกว่า มีความรู้สึกรู้ว่าควรเคารพอย่างเหมาะสมตามฐานะของบุคคลนั้นๆ</p>
<p>สมาชิกในครอบครัวรู้จักบทบาทหน้าที่ตนเอง มีสัมมาคารวะมีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คดโกง ไม่ลักขโมย ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับครอบครัว</p> 	<p>รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน โดยปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หน้าที่ที่ภายในครอบครัวและหน้าที่การงาน ด้วยความขยัน ซื่อสัตย์ และอดทน</p>

องค์การบริการส่วนตำบลบ้านลาแม (2564). การสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่อบอุ่นในครอบครัว. สืบค้น 28 มีนาคม 2565. จาก <http://www.banlaem.go.th/Main/NewsPreview/Id/312>

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 5**

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การกระทำที่เกิดจากความคิดของตนเอง เป็นตัวของ
ตัวเอง ไม่ลอกเลียนแบบใคร

1. ชื่อกิจกรรม ใจเขา ใจเรา

2. วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม ได้มีกระบวนการคิดและแก้ไขปัญหาอย่างมีระบบและ
กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์.

3. เวลา 50 นาที

4. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>ขั้นนำ 10 นาที</p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม อธิบายถึงความหมายหรือ ความสำคัญของ “ความคิดสร้างสรรค์” ว่า มี ความเข้าใจหรือนำไปใช้อย่างไรให้เกิด ประโยชน์และสร้างสรรค์</p> <p>2. ผู้นำกิจกรรมให้ผู้ร่วมกิจกรรมนั่งเป็น วงกลมใหญ่ 1 วง แล้วแจกกระดาษ ปากกา คนละ 1 แผ่น</p> <p>3. ให้เขียน บุคลิกลักษณะ การแต่งกาย หรือ ความสามารถพิเศษโดดเด่น จำนวน 3 ข้อความ เช่น มีหน้าที่สูง ผอม อ้วน ผิวขาว ผิว เข้ม ผมหยิก ผมตรง หรือมีความสามารถพิเศษ ในด้านต่าง ๆ เช่น เล่นกีฬา ดนตรี เป็นต้น จากนั้น ผู้ร่วมกิจกรรมพับกระดาษและส่งที่ ผู้นำกิจกรรม</p> <p>4. ผู้ร่วมกิจกรรมทุกคน ออกมาหยิบและเปิด กระดาษ โดยห้ามใช้เสียงพูด</p> <p>5. ผู้ร่วมกิจกรรม เดินไปหาเพื่อนที่คิดว่าเป็น คนที่อยู่ในคำใบ้</p> <p>6. เปิดคลิป์วิดีโอ เรื่อง เชิดชูครูผู้สอนด้วย</p>	<p>1.ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถคิด แก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์</p>	<p>กิจกรรมละครสร้างสรรค์</p> <p>-ความคิดสร้างสรรค์</p> <p>ทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา</p> <p>- การประเมินระดับอารมณ์ (Rating moods)</p> <p>-การปรับความคิด (Cognitive adaptation)</p>

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>หัวใจ</p> <p><u>ขั้นทำกิจกรรม 30 นาที</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำกิจกรรมแจกกระดาษ A4 และปากกาให้ผู้ร่วมกิจกรรม เขียนพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของเพื่อน หรือ คนในครอบครัว โดยไล่ระดับความรุนแรงที่ไม่ชอบจำนวน 5 พฤติกรรม (ไม่ต้องระบุชื่อ) 2. ผู้นำกิจกรรม เตรียมกระดาษรูปขนาดใหญ่ 2 แผ่น แผ่นที่ 1 คือ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แผ่นที่ 2 คือ แนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหา 3. จากนั้น ให้ทุกคน ออกมาเขียนบนกระดาษรูปขนาด ใหญ่ที่ได้เตรียมไว้ ช่วยกันบอกปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และให้ผู้ร่วมกิจกรรม ระดมความคิด หาแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างสร้างสรรค์ 4. ให้ผู้ร่วมกิจกรรม แสดงบทบาทสมมติประกอบ คนละ 1 ปัญหาและเสนอแนวทางแก้ปัญหาในความคิดของตนเอง <p><u>ขั้นสรุป 10 นาที</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำกิจกรรม สรุปกิจกรรม พฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ว่ามีผลดีและผลเสียอย่างไร 2. การให้คะแนน แยกเป็นทั้งรายบุคคลและคะแนนรวมของกลุ่ม ซึ่งจะเห็นพัฒนาการของแต่ละบุคคลและเป็นการประเมินผลของการทำกิจกรรมกลุ่ม 		

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็น การประเมินผล	ความสามารถ และทักษะ	วิธีการ ประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม ได้มี กระบวนการคิดและแก้ไข ปัญหาอย่างมีระบบและ กล้าแสดงออกอย่าง	การสังเกต	แบบบันทึกคะแนน และสังเกตพฤติกรรม	- ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) กระดาษ A4
- 2) กระดาษบรู๊ฟ
- 3) ปากกาสีคละสี

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 6**

1. ชื่อกิจกรรม สู้ หรือ ถอย
2. วัตถุประสงค์
  - 1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถคิดและแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์
  - 2) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมเห็นคุณค่าของตนเอง
3. เวลา 50 นาที
4. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p><u>ขั้นนำ 10 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม พูดคุยทักทายและสอบถามจาก การทำกิจกรรม ที่ผ่านมาทั้งหมด 5 กิจกรรม ว่าผู้ร่วมกิจกรรมมีความรู้สึกหรือมีการเปลี่ยนแปลง และ เห็นคุณค่าในตนเองในเชิงบวกหรือไม่ อย่างไร</p> <p><u>ขั้นทำกิจกรรม 30 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรมแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-8 คน หรือตาม ความเหมาะสม และให้แต่ละกลุ่มออกมาจับบัตรคำ กลุ่มละ 4 ข้อความ ในหัวข้อ ถ้าหากมีเหตุการณ์แบบนี้ เราจะสู้หรือถอย? (<u>สู้</u> คือ ตอบโต้กลับ โดยที่ยังไม่ทัน คิดไตร่ตรอง , <u>ถอย</u> คือ มีการคิดไตร่ตรองก่อน หากตอบโต้ไปแล้ว จะเกิดผลดีหรือผลเสีย ควรใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์)</p> <p>2. ตัวอย่างข้อความในบัตรคำ เช่น เมื่อ A มาเดินชน เราโดยไม่ได้ตั้งใจ เราจะทำอย่างไร เปรียบเทียบใน กรณีที่ A ชนแล้วกล่าวคำขอโทษ และ A เดินชน แล้ว เดินไปเลย เป็นต้น</p> <p>3. ผู้นำกิจกรรมให้แต่ละกลุ่มซ้อมและผลัดกันออกมา แสดงบทบาทสมมติ</p> <p><u>ขั้นสรุป 10 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรมลงถามความรู้สึกของผู้ร่วมกิจกรรมว่า รู้สึกอย่างไร พร้อมอธิบายและสรุปกิจกรรม</p>	<p>1. ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถคิด แก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์</p>	<p>กิจกรรมละคร สร้างสรรค์</p> <p>-ความคิดสร้างสรรค์</p> <p>ทฤษฎีพฤติกรรมทาง ปัญญา</p> <p>- การประเมินระดับ อารมณ์ (Rating moods)</p> <p>-การปรับความคิด (Cognitive adaptation)</p>

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็น การประเมินผล	ความสามารถ และทักษะ	วิธีการ ประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถคิดและแก้ไขปัญหา ได้อย่างสร้างสรรค์ 2) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมเห็น คุณค่าของตนเอง	การสังเกต	แบบบันทึกคะแนน และสังเกต พฤติกรรม	- ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) บัตรคำ

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 7**

การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ หมายถึง การใช้ร่างกายของตนเองในการแสดงออก ซึ่งความรู้สึก
และจินตนาการเพื่อที่จะสื่อสารกับผู้อื่น

1. ชื่อกิจกรรม จังหวะชีวิต

2. วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมใช้ร่างกายเคลื่อนไหว ผ่านจินตนาการและแสดงออกได้อย่าง
สร้างสรรค์

3. เวลา 50 นาที

4. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p><u>ขั้นนำ 5 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม เปิดสื่อวิดีโอและอธิบาย เรื่อง การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การ เคลื่อนไหวในแนวต่ำ, การเคลื่อนไหวใน แนวสูง, การเคลื่อนไหวแบบช้า, การเคลื่อนไหวแบบ เร็ว, การเคลื่อนไหวแบบนุ่มนวล เป็นต้น</p> <p>2. ให้ผู้ร่วมกิจกรรม ได้เคลื่อนไหวร่างกาย เดินไป ตามบริเวณที่จัดให้ เคลื่อนไหวร่างกายตามเพลง ที่เปิด เช่น เพลงที่มีจังหวะเร็ว เพลงที่มีจังหวะช้า เพลงที่มีจังหวะนุ่มนวล โดยร่างกายผู้ร่วมกิจกรรม จะต้องไม่ปะทะกันและไม่ส่งเสียงใด ๆ</p> <p><u>ขั้นทำกิจกรรม 35 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรมแบ่งกลุ่มผู้ร่วมกิจกรรมกลุ่มละ 4- 5 คนหรือตามความเหมาะสม</p> <p>2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเลือกบัตรคำที่ เป็นสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีข้อคิดเกี่ยวกับ นิทาน เรื่องต่าง ๆ เช่น กระต่ายกับเต่า</p> <p>3. ให้แต่ละกลุ่มออกแบบการเคลื่อนไหวร่างกาย อย่างสร้างสรรค์ ประกอบเสียงเพลง ซึ่งแต่ละกลุ่ม จะต้องเลือกเพลงให้เข้ากับบัตรคำนิทานที่ตน</p>	<p>ผู้ร่วมกิจกรรมใช้ร่างกาย เคลื่อนไหว ผ่านจินตนาการ และแสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์</p>	<p><u>กิจกรรมละครสร้างสรรค์</u></p> <p>- การเคลื่อนไหว สร้างสรรค์</p> <p><u>ทฤษฎีพฤติกรรมทาง ปัญญา</u></p> <p>- เรียนรู้สิ่งใหม่ (Learning new skills)</p>

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>ได้รับ การแสดงไม่เกิน 3 นาที โดยมีเวลาให้ซ้อม 10 นาที</p> <p>4. ผู้นำกิจกรรมให้ออกมาแสดงที่ละกลุ่ม ขั้นสรุป 10 นาที</p> <p>1. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวิจารณ์ผลงานของเพื่อน</p> <p>2. ผู้นำกิจกรรม อธิบายความสำคัญของการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างสร้างสรรค์และ ข้อคิดที่ได้จากการทำกิจกรรม พร้อมสรุป กิจกรรม</p>		

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็น การประเมินผล	ความสามารถและทักษะ	วิธีการ ประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมใช้ร่างกาย เคลื่อนไหว ผ่านจินตนาการและ แสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์	การสังเกต	แบบบันทึกคะแนน และสังเกต พฤติกรรม	- ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน - ร้อยละ 60 ผ่าน เกณฑ์

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) บัตรคำ
- 2) ลำโพง

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม อำเภอหนองก๊ก
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 8**

1. **ชื่อกิจกรรม** จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว
2. **วัตถุประสงค์**
  - 1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถใช้วัยวะส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระ
  - 2) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถคิดและยับยั้งชั่งใจ เมื่อเจอกับสถานการณ์ที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
3. **เวลา** 50 นาที
4. **วิธีการดำเนินงาน**

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>ขั้นนำ 10 นาที</p> <p>1. ผู้นำกิจกรรมแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คนหรือตามความเหมาะสม จากนั้น ให้ยืนต่อแถวกันห่างกันคนละ 3-5 ก้าว</p> <p>2. จากนั้นให้ผู้ร่วมกิจกรรมที่ยืนคนแรกของแถววิ่งไปจับสิ่งของที่อยู่ในกล่อง โดยให้สัมผัสจนกว่าจะมีเสียงหมดเวลา</p> <p>3. สมาชิกทุกคนผลัดเปลี่ยนกันมาเป็นคนจับสิ่งของในกล่อง จนครบทุกคนและให้เขียนลงกระดาษ ว่าในกล่องมีอะไรบ้าง รวมคะแนนว่ากลุ่มไหนที่ได้คะแนนมากที่สุด</p> <p>ขั้นทำกิจกรรม 30 นาที</p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม นำใบความรู้และใบงาน เรื่องการโต้ตอบแบบไหนไม่เกิดการสูญเสีย (ใจและกาย) มาให้ผู้ร่วมกิจกรรมทำ โดยตอบคำถามแบบอัตนัยจำนวน 10 ข้อ (งานเดี่ยว)</p> <p>2. ให้ผู้ร่วมกิจกรรม จับคู่กัน แบ่งกัน เป็น A และ B</p> <p>3. ให้ลองปฏิบัติตามใบงานที่ได้ทำไปแล้วซึ่งจะมีประโยคข้อความที่เป็นสถานการณ์ต่างๆ หากเกิดขึ้น เราจะแก้ไขปัญหายังไง โดยที่ A จะได้เลือกประโยคในการเริ่มก่อน และ B จะเป็น</p>	<p>ผู้ร่วมกิจกรรมใช้ร่างกายเคลื่อนไหว ผ่านจินตนาการและแสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์</p>	<p>กิจกรรมละครสร้างสรรค์</p> <p>- การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์</p> <p>ทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา</p> <p>- เรียนรู้สิ่งใหม่ (Learning new skills)</p>

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>ฝ่ายตอบโต้ ตัวอย่างเช่น A เลือกสถานการณ์ที่กำลังแข่งขันบาสเก็ตบอล และมีการกระทบกันกับ B แล้ว B จะตอบโต้คืนอย่างไร</p> <p>4. ให้ A และ B สลับกัน เป็นผู้กระทำและถูกกระทำ</p> <p>ขั้นสรุป 10 นาที</p> <p>1) ผู้นำกิจกรรม อธิบายความสำคัญพร้อมสรุปกิจกรรม</p>		

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็นการประเมินผล	ความสามารถและทักษะ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	<p>1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระ</p> <p>2) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถคิดและยับยั้งชั่งใจเมื่อเจอกับสถานการณ์ที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์</p>	<p>1. การสังเกต</p> <p>2. ทดสอบ</p>	<p>1. แบบบันทึกคะแนนและสังเกตพฤติกรรม</p> <p>2. ใบงาน</p>	<p>- ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน</p> <p>- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์</p>

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) ใบงาน เรื่อง การโต้ตอบแบบไหนไม่เกิดการสูญเสีย (ใจและกาย)
- 2) วัตถุหรือสิ่งของต่าง ๆ ที่ไม่เกิดอันตราย

ใบงาน เรื่อง การโต้ตอบแบบไหนไม่เกิดการสูญเสีย(ใจและกาย)

ชื่อ ..... ชั้น ม. ....เลขที่ .....

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียน ✓ หน้าข้อความที่เป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา

ที่	เหตุการณ์	ตอบได้	ไม่ตอบได้	เหตุผลที่เลือก
1.	เมื่อมีเพื่อนเดินมาชนไหล่			
2.	โดนเพื่อนล้อชื่อพ่อแม่			
3.	โดนเพื่อนด่าว่าโง่			
4.	แม่กำลังสอนเรื่องทำงานบ้าน			
5.	เพื่อนทำซามก้วยเดียวหกใส่เรา โดยที่เพื่อนไม่ได้ตั้งใจ			
6.	โดนเพื่อนแย่งขนมไปกินต่อหน้า ต่อตา			
7.	พ่อแม่มักใช้กำลังเวลาโมโห			
8.	ครูดุ โดยใช้คำไม่สุภาพ เพราะ เข้าห้องเรียนสาย			
9.	เดินชนเพื่อน โดยที่ไม่ได้ตั้งใจ ได้กล่าวขอโทษเพื่อนแล้ว แต่เพื่อนก็ยังตะโกนด่าเราอยู่			
10.	รุ่นพี่ ชอบมองหน้าเวลาเดินผ่าน			

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 9**

การใช้ท่าไม้ หมายถึง การแสดงออกซึ่งความคิดบางอย่างด้วยการเคลื่อนไหวหรือการใช้ท่าทางโดยไม่ใช้คำพูด

1. **ชื่อกิจกรรม** พุดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้
2. **วัตถุประสงค์**
  - 1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม คิดท่าทางการไม้ได้อย่างสร้างสรรค์
3. **เวลา** 50 นาที
4. **วิธีการดำเนินงาน**

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>ขั้นนำ 15 นาที</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำกิจกรรม อธิบายเรื่อง การใช้ภาษากาย แทนคำพูด 2. ผู้นำเปิดคลิปวิดีโอ เรื่อง คนที่ไม่ได้ยิน จาก ช่อง youtube https://youtu.be/YNH2o1Yj9uk 3. ผู้นำกิจกรรม ชักถามความรู้สึกหลังจากดูคลิปวิดีโอจบ <p>ขั้นทำกิจกรรม 30 นาที</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้ร่วมกิจกรรมทุกคน เขียนเรื่องสั้น 5 บรรทัด เกี่ยวกับเรื่องที่ตัวเองสนใจ โดยใช้เทคนิคการเขียนบทละคร โดยมีผู้นำกิจกรรม ชี้แจงแนะนำการเขียน 2. ผู้ร่วมกิจกรรมแต่ละคนต้องออกมาแสดงท่าทาง จากเรื่องที่ตัวเองเขียนไว้ โดยห้ามใช้เสียงพูด 3. ผู้ร่วมกิจกรรมที่นั่งดู ต้องสังเกตและทายว่า เพื่อนกำลังแสดงเกี่ยวกับเรื่องอะไร 4. สลับกันออกมาแสดงจนกว่าจะครบทุกคน 5. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวิจารณ์ผลงานของเพื่อน พร้อมแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถคิด ท่าทางการไม้ได้อย่างสร้างสรรค์ 2. ผู้ร่วมกิจกรรม ได้ปรับเปลี่ยน กระบวนการทางความคิด โดยจะ เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์จาก เรียนรู้ท่าไม้ 	<p>กิจกรรมละคร <u>สร้างสรรค์</u> (การใช้ท่าไม้) - การใช้ท่าไม้</p>

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
ขั้นสรุป 5 นาที 1. ผู้นำกิจกรรม อธิบายความสำคัญ พร้อมสรุปกิจกรรม		

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็นการประเมินผล	ความสามารถและทักษะ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมคิดทำทางการไปได้ อย่างสร้างสรรค์	การสังเกต	แบบบันทึกคะแนน และสังเกตพฤติกรรม	-ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน -ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) คลิปวิดีโอ คนที่ไม่ได้ยื่น จากช่อง youtube <https://youtu.be/YNH2o1Yj9uk>
- 2) กระดาษ A 4
- 3) ปากกา

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 10**

1. ชื่อกิจกรรม รักเธอนะ

2. วัตถุประสงค์

1) เพื่อเรียนรู้อารมณ์ และทำความเข้าใจความรู้สึกของตนเองและคนรอบข้างผ่านการใช้
ท่าไม้

3. เวลา 50 นาที

4. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p><u>ขั้นนำ 10 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม ทบทวนและซักถามว่า การใช้ ท่าไม้ มีความสำคัญอย่างไร</p> <p>2. ผู้นำกิจกรรม เปิดวิดีโอเกี่ยวกับ ความรักกับ วัยรุ่น เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น</p> <p><u>ขั้นทำกิจกรรม 30 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม อธิบายการร่วมกิจกรรมนี้ ซึ่ง ต้องการความเงียบสงบเพื่อสร้างสมาธิและดึง ความรู้สึกจากจิตใต้สำนึกของผู้ร่วมกิจกรรม</p> <p>2. ให้ผู้ร่วมกิจกรรมหาพื้นที่ของตัวเอง แล้วลอง จินตนาการถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> - คนในครอบครัวที่ให้ความอบอุ่น - คนที่สำคัญที่สุดในชีวิต - คนที่สามารถให้เราได้ทุกอย่าง - คนที่คุณพร้อมช่วยเหลือเมื่อเขาลำบาก - คนที่คุณแค้นมากที่สุดคือใคร <p>ใช้เวลา 4 นาที หรือ 1 บทเพลง เพลงที่ทำ ให้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย</p> <p>3. ให้ผู้ร่วมกิจกรรม ได้เขียนความรู้สึกที่มีต่อ คนในครอบครัวแบบสั้น ๆ และลองเขียนบท สนทนาที่อยากจะ พูดได้ตอบกับใคร ลองเลือก มา 1 คนหรือมากกว่า 1 คนก็ได้</p>	<p>1. ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดการตระหนักรู้ ถึงคุณค่าของตนเองและผู้อื่น</p>	<p>กิจกรรมละคร สร้างสรรค์ (การใช้ท่าไม้) - การใช้ท่าไม้</p>

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>4. ผู้ร่วมกิจกรรมจับคู่กับเพื่อน อาจจะเข้าไปโอบกอดเพื่อน, การใช้สายตาในการสื่อสารหรือการจินตนาการ ว่าเพื่อนหรือผู้นำกิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งหรือคนในครอบครัว โดยไม่ใช้เสียงพูด สลับกันเป็นคนรับและส่งสาร</p> <p>5. ผู้นำกิจกรรมลองถามความรู้สึกของผู้ร่วมกิจกรรมว่า รู้สึกอย่างไร เมื่อเป็นคนส่งสารและผู้รับสาร พร้อมสรุปกิจกรรมว่า การสื่อสารด้วยภาษาท่า (ท่าใบ้) มีความสำคัญอย่างไร</p> <p>6. ผู้นำกิจกรรมนำซองจดหมายมาให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้นำจดหมายใส่ซอง พร้อมกับระบุที่อยู่ของตนและผู้ร่วมกิจกรรม จะเป็นคนส่งจดหมายสื่อรักให้เอง</p> <p><u>ขั้นสรุป 10 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม อธิบายความสำคัญพร้อมสรุปกิจกรรม</p> <p>2. การให้คะแนน แยกเป็นทั้งรายบุคคล</p>		

**กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 11**

การต้นสด หมายถึง การสร้างบทสนทนาของตัวละคร โดยใช้สถานการณ์ที่ถูกกำหนดให้เป็นกรอบในการแสดงเพื่อให้การแสดงนั้นมีความจริงเสมอ

1. ชื่อกิจกรรม คิดก่อนพูด

2. วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถพูดต้นสดได้ภายใต้สถานการณ์ที่กำหนด

2) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวและความรู้สึกของตัวละครได้

3. เวลา 50 นาที

4. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>ขั้นนำ 5 นาที</p> <p>1. ผู้นำกิจกรรมให้ผู้ร่วมกิจกรรม ได้แบ่งกลุ่ม 5-8 คน หรือตามความเหมาะสม</p> <p>2. ผู้นำกิจกรรม กำหนดหัวข้อเรื่องหรือสถานการณ์ เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้เลือกและซ้่อมการแสดง โดยให้เวลาในการซ้่อม 5-7 นาที และมีเวลาในการแสดง 3-5 นาที ตัวอย่างสถานการณ์ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อเพื่อนมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับพ่อแม่ ฉันต้องทำอย่างไร - เมื่อเดินผ่านรุ่นพี่ มักจะโดนรุ่นพี่พูดหาเรื่องเสมอ - เมื่อเราไม่พอใจที่แม่ไม่ซื้อรถจักรยานยนต์ให้ - เมื่อเห็นเพื่อนกำลังด่าครูและจะทำร้ายครู <p>ขั้นทำกิจกรรม 35 นาที</p> <p>1. ในระหว่างที่ผู้ร่วมกิจกรรมกำลังวางแผน ผู้นำกิจกรรมสามารถให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษา แต่ไม่ชี้นำความคิดของผู้ร่วมกิจกรรม</p> <p>2. ให้ผู้ร่วมกิจกรรมผลัดกันออกมาแสดงการพูดต้นสดทีละกลุ่มและให้เพื่อนช่วยกันวิจารณ์การ</p>	<p>1. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถพูดต้นสดได้ภายใต้สถานการณ์และเวลาที่กำหนด</p> <p>2. เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวและความรู้สึกของตัวละครได้</p>	<p><u>กิจกรรมละครสร้างสรรค์</u></p> <p>- การต้นสด</p> <p><u>ทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา</u></p> <p>- การพูดในใจ (Internal dialogue)</p>

ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p>แสดงพุดตันสดอย่างสร้างสรรค์ ถ้าหากเป็นกลุ่มเรา เราจะแก้ไขปัญหอย่างไร</p> <p><u>ขั้นสรุป 10 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรมลงถามความรู้สึกของผู้ร่วมกิจกรรมว่า รู้สึกอย่างไร พร้อมอธิบายและสรุปกิจกรรม</p>		

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็นการประเมินผล	ความสามารถและทักษะ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถพุดตันสดได้ ภายใต้สถานการณ์ที่กำหนด	การสังเกต	แบบบันทึกคะแนนและสังเกตพฤติกรรม	- ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

-

**กิจกรรมละคร สร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองกิ้งพิทยาคม อำเภอหนองกิ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมที่ 12**

1. **ชื่อกิจกรรม** เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่
2. **วัตถุประสงค์**
  - 1) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถแสดงแบบพุดต้นสดภายใต้สถานการณ์สมมุติได้
  - 2) เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความภาคภูมิใจและมองเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น
3. **เวลา** 50 นาที
4. **วิธีการดำเนินงาน**

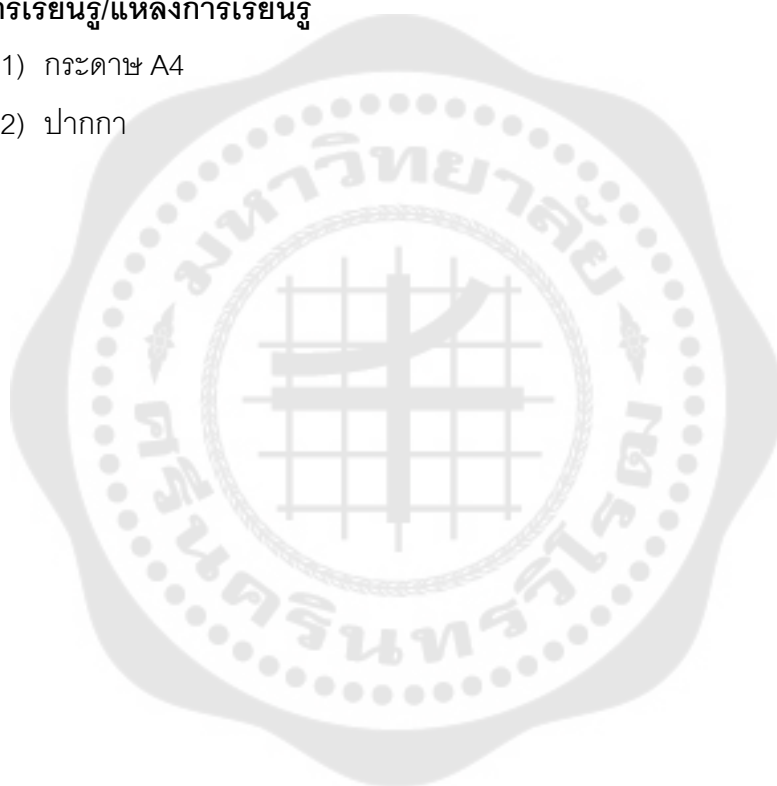
ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรม	ประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม	ทฤษฎี
<p><u>ขั้นนำ 5 นาที</u></p> <p>1. ให้ผู้ร่วมกิจกรรมเขียนความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมาทั้งหมด 11 กิจกรรม</p> <p><u>ขั้นทำกิจกรรม 35 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรม อธิบายกิจกรรม “หินวิเศษ” ถ้าขอให้ตัวเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเองเป็นคนที่มีพฤติกรรมพึงประสงค์ จะขอให้ตัวเองเป็นแบบไหน</p> <p>2. ให้ผู้ร่วมกิจกรรมแสดงแบบพุดต้นสด ก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองและเมื่อเจอหินวิเศษก็ขอพรแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นคนใหม่และนำเสนอหน้าชั้นที่ละคน</p> <p><u>ขั้นสรุป 10 นาที</u></p> <p>1. ผู้นำกิจกรรมถามความรู้สึกของผู้ร่วมกิจกรรมว่ารู้สึกอย่างไร พร้อมอธิบายและสรุปกิจกรรม</p> <p>2. ผู้นำกิจกรรมชื่นชมและให้กำลังใจผู้ร่วมกิจกรรมในการเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นคนใหม่และมีคุณค่าในตนเอง</p>	<p>1. ผู้ร่วมกิจกรรมมองเห็นคุณค่าของตนเอง</p> <p>2. ให้ผู้ร่วมกิจกรรมเห็นใจผู้อื่นมากขึ้นและสามารถระงับอารมณ์เมื่อมีสิ่งเร้าที่ทำ</p>	<p><u>กิจกรรมละครสร้างสรรค์</u></p> <p>- การต้นสด</p> <p><u>ทฤษฎีพฤติกรรมทางปัญญา</u></p> <p>- การพุดในใจ (Internal dialogue)</p>

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็น การประเมินผล	ความสามารถและ ทักษะ	วิธีการ ประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม สามารถแสดงแบบพูด ต้นสคภายใต้สถานการณ์ สมมุติได้	การสังเกต	แบบบันทึกคะแนน และสังเกตพฤติกรรม	- ระดับคุณภาพ 3 ผ่าน - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

6. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 1) กระดาษ A4
- 2) ปากกา

เครื่องมือที่ใช้วัดในแต่ละกิจกรรม

ลำดับ	กิจกรรม	เครื่องมือ
1	เปิดใจ...แชร์ความรู้สึก	ให้คะแนนรายบุคคล,ประเมินความพึงพอใจ
2	"สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ ประสาทสัมผัส"	ให้คะแนนรายบุคคล,ประเมินความพึงพอใจ
3	บัตรคำบั้นจินตนาการ	ให้คะแนนรายบุคคล
4	ครอบครอบอบอุ่นด้วยมือของเรา	ให้คะแนนรายบุคคล
5	ใจเขา ใจเรา	ให้คะแนนรายบุคคล
6	สู้ หรือ ถอย	ให้คะแนนรายบุคคล
7	จังหวะชีวิต	ให้คะแนนรายบุคคล
8	จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว	ให้คะแนนรายบุคคล
9	พูดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้	ให้คะแนนรายบุคคล
10	รักเธอนะ	ให้คะแนนรายบุคคล
11	คิดก่อนพูด	ให้คะแนนรายบุคคล
12	เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่	ให้คะแนนรายบุคคล

ภาคผนวก ค
แบบประเมินความพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการละครสร้างสรรค์เพื่อลด
พฤติกรรมก้าวร้าว 12

**แบบสรุปรประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการละครสร้างสรรค์เพื่อลด
พฤติกรรมก้าวร้าว 12 กิจกรรมของนักเรียนชั้น ม.3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม
จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 24 คน**

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจดังนี้

5 : มากที่สุด   4 : มาก   3 : ปานกลาง   2 : น้อย   1 : น้อยที่สุด

กิจกรรม	ความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
กิจกรรมที่ 1 เปิดใจ...แชร์ความรู้สึก					
กิจกรรมที่ 2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส					
กิจกรรมที่ 3 บัตรคำบ้านจินตนาการ					
กิจกรรมที่ 4 ครอบครัวอบอุ่นด้วยมือของเรา					
กิจกรรมที่ 5 ใจเขา ใจเรา					
กิจกรรมที่ 6 สู้ หรือ ถอย					
กิจกรรมที่ 7 จังหวะชีวิต					
กิจกรรมที่ 8 จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว					
กิจกรรมที่ 9 พุดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้					
กิจกรรมที่ 10 รักเธอนะ					
กิจกรรมที่ 11 คิดก่อนพูด					
กิจกรรมที่ 12 เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่					
รวมคะแนน					
รวมทั้งหมด					

- สรุปผลการประเมิน**
- 80- 100   ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
  - 70-79   ระดับความพึงพอใจมาก
  - 60 -69   ระดับความพึงพอใจปานกลาง
  - 50-59   ระดับความพึงพอใจน้อย
  - น้อยกว่า 50   ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

**แบบสรุปรประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการละครสร้างสรรค์
เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
ของนักเรียนชั้น ม.3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 24 คน
(รวมทุกกิจกรรม)**

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจดังนี้

5 : มากที่สุด   4 : มาก   3 : ปานกลาง   2 : น้อย   1 : น้อยที่สุด

กิจกรรม	ความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม ได้เห็นถึงประโยชน์ของกิจกรรมทั้งหมด					
2. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกที่ร่วมกิจกรรมด้วยกัน					
3. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถอธิบายพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ได้					
4. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มองเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นมากขึ้น					
5. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม เห็นใจผู้อื่นมากขึ้น					
6. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม สามารถระงับอารมณ์ตนเองได้ เมื่อมีสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดความไม่พอใจ					
7. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจ ในการนำกิจกรรมทั้งหมด ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันในทางสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ได้					
8. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม กล้าแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในเชิงบวกได้อย่างสร้างสรรค์					
9. ด้านผู้ร่วมกิจกรรม มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิดและมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ หลังจากที่ได้ร่วมกิจกรรมทั้งหมด					
10. ด้านผู้กิจกรรม ภาพรวมมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมครั้งนี้					
รวมคะแนน					
รวมทั้งหมด					

- สรุปผลการประเมิน**
☐ 80- 100	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
☐ 70-79	ระดับความพึงพอใจมาก
☐ 60 -69	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
☐ 50-59	ระดับความพึงพอใจน้อย
☐ น้อยกว่า 50	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ภาคผนวก ง

รูปภาพการจัดกิจกรรมการละครสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของ
นักเรียนชั้น ม.3 โรงเรียนหนองก๊กพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์

กิจกรรมที่ 1

เปิดใจ...แชร์ความรู้สึก

แชร์ความรู้สึก 🗣️

สิ่งที่ไม่ดีกับคนใกล้ตัวหรือคนรอบข้าง มันไม่ใช่เรื่องใหญ่โตอะไรหรอก แต่พอเจอแล้วมันทำให้เรารู้สึกไม่ดีกับตัวเองได้เหมือนกัน การไม่กล้าพูดหรือการไม่กล้าบอกความรู้สึกของตัวเองออกมา มันจะทำให้เรารู้สึกไม่ดีกับตัวเองได้เหมือนกัน การไม่กล้าพูดหรือการไม่กล้าบอกความรู้สึกของตัวเองออกมา มันจะทำให้เรารู้สึกไม่ดีกับตัวเองได้เหมือนกัน

เปิดใจแชร์ความรู้สึกในการผ่านประสบการณ์ทั้งเหตุการณ์ที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ สร้างกำลังใจและการเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น

กิจกรรมที่ 2

สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส

ประสาทสัมผัส ช่วยพัฒนาศักยภาพทั้งทางร่างกาย อารมณ์และสมอง รู้จักสังเกต มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมที่ 3 บัตรคำปั่นจินตนาการ

เมื่อเห็นเด็กผู้หญิงถูก
เด็กผู้ชายต่อหน้า

เด็กชายกล้า ก็มเล่น
โทรศัพท์แล้วเดินชน
ครู

เมื่อเห็นเด็กชายศักดิ์
เตะบอลถูกเพื่อน
ผู้หญิง แต่ไม่ขอโทษ

เมื่อเห็นเด็กหญิงฟ้า
ตะคอกใส่แม่ ที่มารับ
กลับบ้านช้า

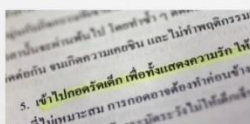
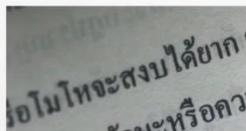
ไปสู่วิถีคิดและการแก้ไขปัญหอย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมที่ 4 ครอบครัวอบอุ่นด้วยมือของเรา

ครอบครัว เป็นสถาบันแรก ที่หล่อหลอมพฤติกรรม กาย วาจา ใจ /
วิธีการสร้างสัมพันธ์ภาพและบรรยากาศของครอบครัวอบอุ่นที่ดี

กิจกรรมที่ 5 ใจเขา ใจเรา

คลิปวิดีโอ

เชิดชูครูผู้สอนด้วยหัวใจ

สภาวะเอาใจเขามาใส่ใจเราดังที่กล่าวไปแล้วนั้น สามารถที่จะลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กได้

กิจกรรมที่ 6 สู้ หรือ ถอย

ยกตัวอย่างสถานการณ์ต่างๆ ให้ผู้ร่วมกิจกรรมแสดงความคิดเห็น

กิจกรรมที่ 7 จังหวะชีวิต

การใช้ร่างกายของตนเองในการแสดงออก ซึ่งความรู้สึกและจินตนาการเพื่อที่จะสื่อสารกับผู้อื่น

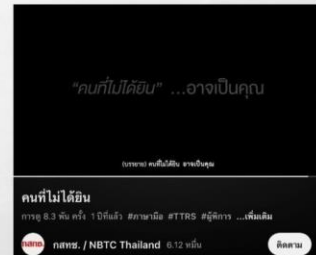
กิจกรรมที่ 8 จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว

ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถคิดและยับยั้งชั่งใจ เมื่อเจอกับสถานการณ์ที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

กิจกรรมที่ 9

พูดไม่เก่งไม่เป็นไร ภาษากายบอกได้

ผู้ร่วมกิจกรรม คิดท่าทางการไปได้อย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมที่ 10

รักเธอนะ

คนในครอบครัว
ที่ให้ความอบอุ่น

คนที่สำคัญที่สุด
ในชีวิต

คนที่คุณพร้อม
ช่วยเหลือเมื่อเขา
ลำบาก

ผู้ร่วมกิจกรรม เรียนรู้อารมณ์ และทำความเข้าใจความรู้สึกของตนเองและคนรอบข้างผ่านการใช้ท่าไม้

กิจกรรมที่ 11 คิดก่อนพูด

เมื่อเพื่อนมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับพ่อแม่ ฉันต้องทำอย่างไร

เมื่อเดินผ่านรุ่นพี่ มักจะโดนรุ่นพี่พูดหาเรื่องเสมอ

เมื่อเห็นเพื่อนกำลังคำครุและจะทำร้ายครู

"มองแต่สิ่งดี 30 วินาที ช่วยตัวเองได้มีความสุข"

1. นึกไว้เสมอว่า การโกรธ 1 นาที จะทำให้ความทุกข์อยู่กับเรา 3 ชั่วโมง
2. ถ้ายังไม่ให้เกียรติผู้อื่นในกระแสรอบตัวเราคิดแต่ตอบกลับในทุกครั้ง
3. ลองพูดกับตัวเองสักครั้งในการเดินไปไหนมาไหนจะบ่งบอกตัวตนของคุณได้
4. หลับตานับ 3 วินาที เมื่อรู้สึกว่ามีใครพูดหยาบคายกับคนอื่น
5. ระหว่างแปร่งฟัน ฟังเพลงโปรดของคุณ จะทำให้จิตใจสบายขึ้น 2 เท่า
6. เตือนตัวเองและคำให้กำลังใจจากสติที่ธรรมดาก็จะช่วยให้ใจสบายขึ้น
7. ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นก็ตามคิดในใจว่าคุณจะรับมืออย่างไรอย่างเหมาะสมเหมือนคนธรรมดา
8. การขึ้น - ลงบันไดสูงๆ แบบไม่ให้เสียง คือ การไม่นับว่ากำลังยืนอยู่บนบันไดซึ่งทำให้
9. คนตามองจะเห็นว่าคุณสวยมาก ๆ พื้นที่ที่คุณถามเราว่า ช่วยหาเงินที่ไหนมา?
10. เมื่อจะหยิบเงินให้คนอื่นไม่จำเป็นต้องรีบร้อนที่จะหยิบลงกระเป๋าทิ้ง
11. ควรคิดพูดคำว่า ไม่เป็นไร ให้เคยปากมากกว่าจะพูดคำว่า จะเอาอย่างไร
12. ลองตั้งเป้าหมายไว้วันละ 15 นาที รับรองว่าจะไม่ไปสายเหมือนเมื่อก่อน
13. สักวันสิ่งที่ยากจะกลายเป็นเรื่องง่าย เรื่องที่ไม่อยากทำให้ใครรู้ จึงทำให้มันไปได้
14. อาหารที่ไม่ชอบกินลองหั่นเล็กออกใส่ข้าวอีกสักที เมื่อจะกลายเป็นอาหารจานโปรด
15. เขียนชื่อคนที่คุณเกลียดใส่กระดาษ แล้วโยนทิ้ง (หรือไปโยนให้ใครก็ได้) แล้วใส่ลงในถัง
16. ไปเดินเล่นสักพัก) ความเกลียดจะเบาบางลงเรื่อยๆ
17. บ่อยน้ำตาให้ไหลโดยไม่ต้องเช็ด เมื่อมันตกแห้ง จะดูแทนไม่ออกเลยว่าจะร้องไห้
18. ฝึกพูดและของเล่นง่ายๆ จะทำให้เราขี้ออกเสียงได้ดีขึ้นอีกที

จับกลุ่ม รับผิดชอบ คำ สร้างสถานการณ์ เพื่อแสดงคืนสติ ถึงวิธีแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมที่ 12 เปลี่ยนฉันเป็นคนใหม่

ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความภาคภูมิใจและมองเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	รัศมี หลอมประโคน
วัน เดือน ปี เกิด	18 มิถุนายน 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดบุรีรัมย์
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2556 สาขาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 153 หมู่ 11 ตำบล เสม็ด อำเภอ เมือง จังหวัด บุรีรัมย์ 31000

